3 ИЮН 1991

Бутун дунё пролетарлари, бирлашингиз!

СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ

Ўзбекистон Коммунистик партияси Марказий Қўмитасининг бош нашри

РЎЗНОМА 1918 ЙИЛ 21 ИЮНДАН ЧИҚА БОШЛАГАН ● № 103 (20. 970) 1991 йил 31 май, жума ● Рўзнома йилига 256 марта чиқади. ● Баҳоси 8 тийин.

«Совет Ўзбекистони», ТАСС, ЎзТАГ ва рўзномамиз жамоатчи мухбирлари хабар берадилар

Фармон ва ижро

ҲАРАКАТДА БАРАКАТ

Бозор иқтисодиёти шароитида одамларни кундалик эҳтиёж буюмлари билан узлуксиз таъминлаш, нарх-наво ошиб турган бир пайтда уларни ижтимоий жиҳатдан ҳимоя қилишга эътиборни кучайтириш бугунги кунда жумҳурият партия ва совет идораларининг, корхона, хўжаликларнинг бош мақсадига айланмоқда. Жойларда бу вазифанинг муҳимлигини ҳис этган тадбиркорлар қаловини топиб, хайрли ишларни амалга оширишяпти. Қуйида Самарқанд вилоятида меҳнат аҳлининг фаровонлигини ўйлаб қилинаётган янгиликлар ҳақида фикр юритилади.

ИЗЛАНИШ САМАРАСИ

Вилоятда йил бошиданоқ бозор муносабатларига ўтиб ишлашга пухта ҳозирлик кўрилди. Корхона ва хўжаликларда, идораларда меҳнатнинг янги шаклларини ривожлантиришга, хўжалик фаолиятини тубдан қайта қуришга эътибор қаратилди. Барча соҳада, айниқса иқтисодиётда етти ўлчаб, бир кесишга ҳаракат қилинди. Олинаётган соф фойдани керак-нокерак тарзда ишлатавермасдан асосан одамларнинг ижтимоий шароитларини ўнглаш учун кўпроқ маблағлар ажратилди.

Кўпгина маҳаллий Кенгашлар ижроия комитетлари, корхона ва ташкилотлар, бирлашма ва муассасаларда нарх-наво ошиши муносабати билан ўз меҳнатчиларини ижтимоий ҳимоялаш учун қўшимча чора-тадбирлар белгилаб олинди. Масалан, жойларда компенсация тўловининг миқдори бирмунча оширилди.

«Водстройиндустрия» ишлаб чиқариш бирлашмасида 100 сўм (жами 160 сўм), Самарқанд шаҳридаги вагон депоси ва мебель фабрикаларида 90 сўмдан (150 сўм), «Ўзбекбирлашув»га қарашли завод ҳамда Каттақўрғон ёғ-мой комбинатларида 60 сўмдан, лифтсозлик, «Красний двигатель», «Кинап» заводларида 30-40 сўмдан амалдаги компенсацияга қўшимча тўловлар жорий этилди.

Бундан ташқари айрим корхона ва ташкилотлар, муассасаларда ишчи-хизматчиларга тушлик овқат учун ҳам компенсация тўлаш йўлга қўйилди. Бу сумма бир кунга ўртача ҳисобда 0,3 — 1,5 сўмни ташкил этмоқда.

Кўпгина корхоналарда ўз ходимлари фарзандларини мактабгача тарбия муассасаларида бепул боқиш инсонпарварлик туйғуларидан келиб чиқиб амалга оширилмоқда. Бундай хайрли тадбирлар «Гелион», «Электробитмаш», лифтсозлик, «Кинап» заводларида, «8 Март» тикувчилик бирлашмасида, ёғ-мой комбинатида жорий этилди.

Самарқанд шаҳридаги бир қатор меҳнат жамоалари ишчиларни ижтимоий ҳимоя қилишнинг янги шаклларини излаб топишди. Масалан, Морозов номли босмахонада ўз ходимларининг иш стажига қараб ҳимоя пуллари (страховой полис) тўлана бошланди. Тамаки заводида эса уй қурмоқчи бўлган ишчиларга 50 минг сўмдан процентсиз қарз берилди. Бу ерда ўз уй-жой шароитини ўнглаш учун навбатда турганларга хусусий сектордан уй сотиб олиб бериш ҳам йўлга қўйилди.

«Электробитмаш» (бош директори И. Қосимов) бирлашмасида илгари шу корхонада ишлаб, эндиликда нафақада бўлган кишиларга

(Давоми иккинчи бетда).

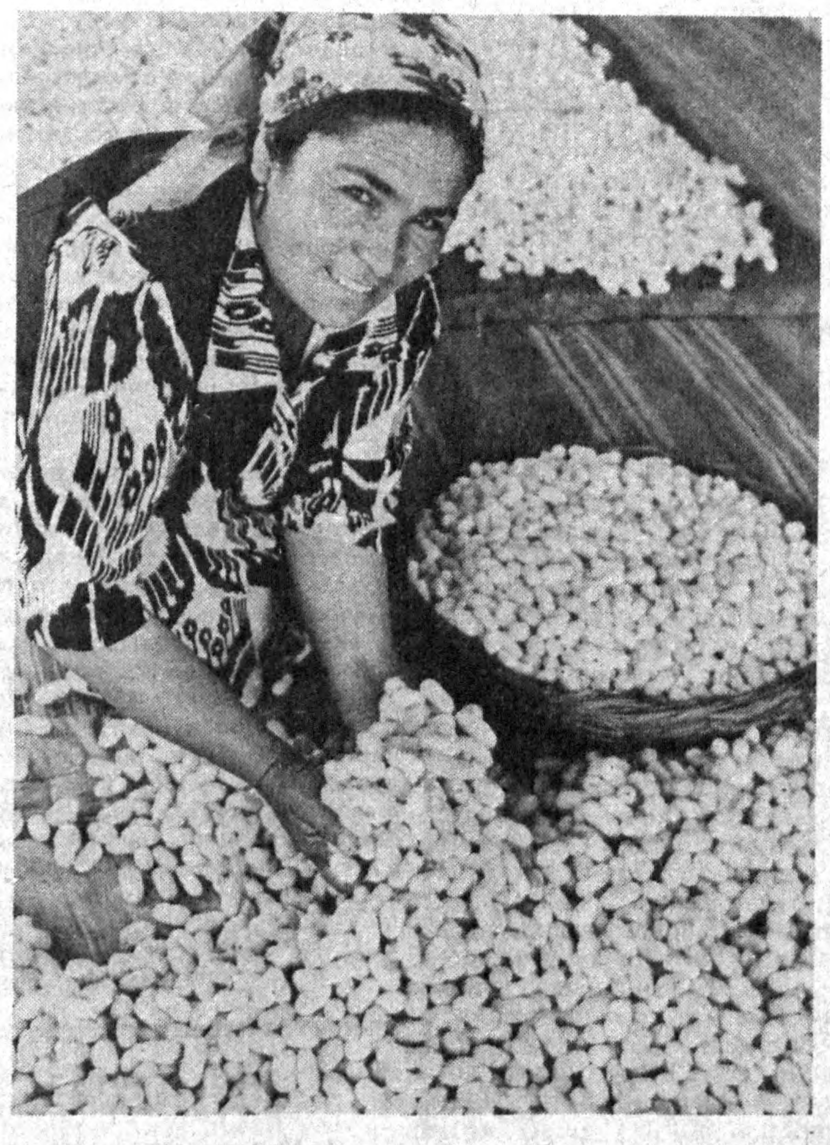

МАЖБУРИЯТ БАЖАРИЛДИ

Куни кеча таҳририятимизга энг кўп пилла етиштирувчи вилоят — Фарғонадан хушхабар келди. Қувасой шаҳридаги «Шарқ юлдузи» давлат хўжалиги пиллакорлари уруғлик пилла топшириш йиллик режасини ва мажбуриятни водийда биринчи бўлиб бажардилар. Шуниси қувончлики, маҳсулотнинг асосий қисми юқори навларга сотилди. Қувасой пиллачилик заводига 3 тоннадан зиёд хом ашё жўнатилди.

Хўжаликда пилла қурти асосан 70 та оилавий звенода парваришланди. Жамоа раҳбарлари ҳам бу ишдан четда қолмадилар. Жумладан, давлат хўжалиги бош бухгалтери Қурбонали Мамажонов, Мўътабар Хушвақтова ва Рузвонби Доимова сингари ходимлар билан биргаликда 2 қути қурт уруғини парваришлашди. Муҳими шуки, улар пилла қуртини ўзларининг асосий ишларидан ажралмаган ҳолда боқишди. Натижада хўжалик хирмонига 190 килограмм уруғлик пилла топширишди.

Ш. АНВАРОВ.

СУРАТДА: хўжаликнинг илғор пиллакорлари Шаҳзода Тошматова. У 15 грамм пилла уруғидан 76 килограмм ҳосил топширди.

Ш. АЛИМОВ олган сурат (ЎзТАГ).

ДЕҲҚОН ЕР ЭГАСИ БЎЛГАНИДАН ХУРСАНД

М. С. Горбачевнинг Қозоғистон қишлоқ меҳнаткашлари билан учрашувлари

ЧИМКЕНТ, 28 май. (ТАСС-ҚозТАГ махсус мухбирлари). СССР Президенти М. С. Горбачев Қозоғистон бўйлаб сафарни давом эттириб, бугун Кўкчатовдан Чимкентга келди. Жумҳуриятда бўлишнинг иккинчи куни иш режалари давлат бошлиғининг аграр соҳадаги ишларнинг аҳволи билан танишишни давом эттириш ниятидан дарак беради.

Бу жиҳатдан Чимкент вилояти эътиборга лойиқ диёр. Биринчидан вилоятда қишлоқ хўжалиги билан шуғулланиш учун шароит жуда қулай. Вилоят чорвачилик билан ҳам, деҳқончилик билан ҳам, сабзавотчилик билан ҳам машҳур, вилоят ҳудудида мева ҳам кўп етиштирилади.

Иккинчидан, Чимкент диёрининг қишлоқ меҳнатчилари хўжалик ички муносабатлари янги шаклларининг фаол тарафдорлари эканликларини кўрсатдилар. Бу ерда давлат-кооператив ҳамда ижарачи ишлаб чиқариш бирлашмалари, деҳқон хўжаликларининг уюшмалари ва иттифоқлари тузилган. Жамоа ва давлат хўжаликларининг аксариятида ҳисоб-китоб қилишнинг у ёки бу усулига асосланган ижара шартномалари тузилган. 250 та мустақил деҳқон хўжалиги тобора мустаҳкам оёққа туриб олмоқда, улар гўшт ва сабзавот, пахта ва маккажўхори етиштирмоқда.

Ижарачи деҳқонларнинг ишлари ва ташвишлари, уларнинг ютуқлари ва муаммолари Михаил Сергеевич улар билан суҳбатлашган пайтда бош мавзу бўлди. Суҳбатлар бевосита далада бўлиб ўтди. Бундай суҳбатлар партия XXI съезди номли давлат хўжалигида Султон Жакидбоевнинг сабзавотчилик бригадасида, С. М. Киров номли давлат-кооператив бирлашмаси ижарачиси Олтинбек Зулпиев, «Бўржар» давлат хўжалигининг Нурмаҳан Ордабеков бош чўпонлик қилаётган чўпон-чўлиқлари ҳузурида бўлиб ўтди...

Табиийки, бу суҳбатларда рақамлар ҳам, тонналар ҳам, центнерлар ҳам тилга олинди. Уларнинг ҳаммасини такрорлаб ўтирмай, манзарани тушуниб олиш учун баъзиларини келтирамиз. С. Жакипбоевнинг олтита оила меҳнат қилаётган сабзавоткорлар бригадаси 83 гектар ерни ижарага олиб, карам, помидор, бодринг, сабзи, қалампир, бақлажон, қовоқ, пиёз, лавлаги етиштирмоқда. Ҳосилдорлик гектарига 240 центнер. Ижарачи А. Зулпиевда 50 гектар ерда ҳаммаси бўлиб 5 киши ишлайди. Улар ўтган йили дон учун маккажўхори етиштириб, гектар ҳисобига 78 центнер ҳосил олдилар, бу йил 90 центнерни кўзлашяпти.

Бундай натижаларни мақтаса арзийди. Лекин бошқа жиҳати диққатга сазовор. Президентнинг суҳбатдошларида нима қилишни ўзлари ҳал этиб ўрганиб қолган мустақил одамларга хос бўлган қандайдир алоҳида эркинлик ва ишонч руҳи сезилиб турарди. Михаил Сергеевичнинг «кайфиятлар қалай», деган саволига улар бараварига «яхши», деб жавоб қайтардилар. Шоҳидлар сифатида айтамизки, жавоб чин қалбдан айтилган ва самимий эди. Бу эркаклар, аёллар, уларнинг болалари юзларига назар ташлашнинг ўзи кифоя. Ҳа, кичкиналар ишда катталарга ёрдам берадилар. Буни Михаил Сергеевич қадрлаб, «болаларнинг ёшликдан ерга кўникишлари яхши, уни кўпроқ севадиган бўлишади», деди.

Зеро, бу деҳқонларнинг азалий қоидаси: оиланинг ҳамма аъзолари биргаликда меҳнат қилади. Аҳиллик ва манфаатдорлик билан меҳнат қилади. Эндиликда инсон учун у ерда ёлланма ишчи эмас, балки ернинг хўжайини бўладиган шароит яратилаётганлиги туфайли оила аъзоларининг биргаликда меҳнат қилиши мумкин бўлиб қолди. Мулк эгасининг эса руҳияти ҳам шунга хос. У ҳеч нарсани беҳуда, қўл учида бажармайди, ҳеч нарсани қўлдан бермайди, фойда олиш учун ҳаммасини ҳисоблаб чиқади. Масалан, А. Зулпиев ўзининг кўп минг сўмлик ҳисобларини бир сўмгача аниқлик билан Президентга айтиб берди. Шахсий манфаатдорлик бўлса қумни ҳам ўз фойдасига ишлашга мажбур қилиш мумкин. Бир сурув қўйни сотиб олиб, хўжалиги жойлаштан даштни яйловга айлантираётган деҳқон К. Есмурзаев худди шундай қилди. У бир ярим минг бош қўй боқяпти, банкда ҳисоб варақаси очди, унинг ўз техникаси бор.

Президент хўжалик юритишнинг янги шакллари меҳнаткашда ташаббускорликни уйғотиб, давлатга мўл ҳосил, катта самарадорлик бўлиб қайтаётганлиги билан қадрли эканлигини таъкидлади. Яъни шахсий манфаат билан давлат манфаати тўла қўшилиб кетмоқда, бироқ ҳамма нарса кўнгилдагидек силлиқ бораётгани йўқ, албатта.

Бу муаммо М. С. Горбачевни ҳам ташвишга соляпти. М. С. Горбачев бу мураккаб масала эканлиги, у пухта ишлаб чиқишни, тегишли дастурларни барпо этишни талаб қилишини айтди. Хуллас, давлат бу масалани диққат марказида тутмоқда. Бинобарин, тез орада тегишли назорат остига олинади.

Куннинг охирида «Чимкентшина» ишлаб чиқариш бирлашмаси жамоаси билан учрашув бўлди. Бу корхона юк автомашиналари, қишлоқ хўжалик ва енгил транспорт учун ҳар йили уч миллиондан ортиқ автопокришкалар чиқаради. Корхонанинг хом ашёни бир маромда етказиб бермаслик, маҳсулотнинг айрим турларини сотиш билан боғлиқ ўз қийинчиликлари бор. Ишчилар ўз муаммоларини қандай ҳал этаётганликлари ҳақида Президентга сўзлаб бердилар. Масалан, бу йил улар узоқ муддат давомида биринчи марта фойда олиш планини ошириб бажардилар. Корхонанинг ечиш қийин бўлган тугунларини ёзиб ташлашда Иттифоқ бошқарув идораларининг иштироки ҳақида ҳам гап борди.

М. С. Горбачев вилоят районларининг раҳбарлари билан ҳам учрашди. Унда Н. А. Назарбоев, В. Х. Догужиев, В. И. Черноиванов, халқ депутатлари Чимкент вилоят Советининг раиси С. А. Терешченко қатнашдилар.

СССР Президенти кечқурун Чимкент вилояти билан танишишни тугаллаб, Олмаотага келди...

В. АКИМОВ,
В. БЕЗБРЕЖНИЙ,
Г. ГРОЙСЕР,
В. ТАЛАНОВ.

Рўзноманинг 70 йиллиги

Андижон, 30 май (ЎзТАГ). Бугун турли ёш ва касбдаги андижонликлар «Коммунист» вилоят рўзномасининг 70 йиллигини тантанали нишонлаш мақсадида Навоий номидаги маданият ва истироҳат боғига тўпландилар.

Тантаналарнинг қатнашчилари вилоятдаги етакчи журналистлар, ёзувчилар, шоирлар билан, Тошкент, Ўзбекистоннинг бошқа вилоятлари, қўшни жумҳуриятлардан келган адабиётчилар билан учрашдилар.

Бадиий ҳаваскорлик жамоалари, санъаткорлар байрам қатнашчиларига концерт қўйиб беришди.

Байрамда Андижон замини эҳсонларининг ёйма савдоси ташкил этилди, халқ истеъмоли моллари кўргазма савдоси бўлди.

Юбилейга бағишланган кечада Андижон вилоят партия комитетининг биринчи котиби, халқ депутатлари вилоят Советининг раиси Қ. Х. Холмирзаев нутқ сўзлади. Юбилей тадбирларида тожикистонлик ва қирғизистонлик меҳмонлар иштирок этишди. (ЎзТАГ).

ТАДБИРКОРЛАР ТАБИИЙ ОФАТ ОҚИБАТЛАРИНИ ҚАНДАЙ ТУГАТИШЯПТИ?

Табиий офат жумҳуриятимизнинг бир қатор минтақалари қатори Бухоро вилояти экинзорларига ҳам катта зиён етказди. Унинг оқибатларини тугатиш штабининг бошлиғи, деҳқончилик саноати уюшмаси вилоят қўмитаси раисининг биринчи ўринбосари С. Т. Рустамов кўрилган зарар миқдори ва аҳволни ўнглаш йўлида қилинаётган ишлар ҳақида қуйидагиларни гапириб берди:

ОДАМЛАР РУҲИ ТЕТИК

— Жойлардаги ижрокомлар ҳузурида ташкил қилинган штаблар ёрдамида вилоят қишлоқ хўжалигига етказилган зиённи чамалаб чиқдик. Фақат 12 апрель куни келган сел оқибатида 44427 гектар пахта, кўплаб озуқа, сабзавот, полиз майдонларини қатқалоқ босди. Кейинчалик юз берган довуллар, сел-ёмғирлар бўлажак ҳосилга катта путур етказди.

Дастлабки маълумотларга кўра, экинзорларга 76 миллион сўмлик моддий зарар етди. Агар бунга уй-жой, ишлаб чиқариш бинолари ва чорвачиликка етказилган шикаст қўшилса, моддий зарар ҳажми икки ҳисса ошади.

Айни пайтда мутахассисларимиз давлат суғурта ходимлари билан ҳамкорликда зарур ҳужжатларни расмийлаштириб, тегишли ташкилотларга ҳавола этишди.

Лекин деҳқонларимиз бўш келишаётгани йўқ. Май байрамигача деярли 30 минг гектардаги чигитни қайта экиб улгурдик. Майнинг биринчи ярмида ҳам қарийб ўн минг гектарлик майдонда такрорий экиш ўтказилди.

Қисман шикастланган 29125 гектар майдонда кетмон чопиғи ўтказилди. Деҳқоннинг қўли пилладан бўшаши билан ғўза парвариши янада кучайтирилади.

Сабзавот ва полиз эгатларида хатосига экиш тадбирларини кўрдик. Ҳосилни қоплаш мақсадида янги боғлар, токзорлар оралиғида ҳам эгат олиниб, сабзавот экилди. Буларнинг ҳаммаси кўзланган ҳосилни олишга умид туғдиради.

Бироқ табиат деҳқонни синашда давом этмоқда. 23-24 май кунлари ёққан дўл Қоровулбозор мавзеидаги пахта майдонларига қаттиқ зиён етказди. Яна камида 1200 гектар майдонда чигитни қайта экишга тўғри келмоқда. Муддат ўтиб кетаётганлиги инобатга олиниб, бу ерларга тезпишар «С—4727» навини экишга киришилди. Жумҳурият ҳукумати қўшимча экиш ва парваришлаш учун зарур уруғлик, минерал ўғит, ёнилғи-мойлаш материаллари билан тўхтовсиз таъминлаб турибди.

Хуллас, бухоролик деҳқоннинг руҳи тетик. У офат оқибатларини матонат билан енгяпти.

Н. НАИМОВ,
«Совет Ўзбекистони» мухбири.

МАШАҚҚАТЛИ БАҲОР

Наманган вилоятининг деҳқонлари бу қадар машаққатли баҳорни эслай олмаяптилар. Одамлар табиат инжиқлигининг яқиндагина кўрсатган қилиғини эсдан чиқармасларидан туриб, у яна янги ҳунар кўрсатди. 27 майдан 28 майга, 28 майдан 29 майга ўтар кечаси шу баҳор фаслида табиий офатларни неча марталаб бошидан кечирган Поп, Задарё, Чуст, Норин, Тўрақўрғон районларида тинимсиз жала қуйди. Вилоят бўйича жами 22 минг гектардан кўпроқ майдондаги экинлар шикастланди.

(ЎзТАГ).

Қашқадарё вилояти. Табиий офат Қашқадарёни ҳам четлаб ўтмади. Айниқса Қарши, Шаҳрисабз ва бошқа районларда қаттиқ бўрон бўлиб, ёмғир челаклаб қуйди. Табиий офат натижасида қишлоқ аҳолиси катта зарар кўрди. Кўпгина уй-жойлар бузилиб кетди. Пахта далалари, сабзавот майдонлари, боғ-роғлар шикастланди.

Бироқ қишлоқ меҳнаткашлари табиий офат билан якка-ёлғиз қолишгани йўқ. Уларга ўз вақтида ёрдам етиб келяпти. Офат оқибатларини тугатиш учун махсус комиссия ташкил қилинди. Аҳолига қурилиш материаллари, озиқ-овқат, иссиқ кийим-бош етказиб берилмоқда.

Суратда: Қарши райони меҳнаткашларига уй-жой қуриш учун келтирилган қурилиш материаллари.

Ш. ШАРОПОВ туширган сурат (ЎзТАГ).

ЎЗБЕКИСТОН СОВЕТ СОЦИАЛИСТИК ЖУМҲУРИЯТИ УРУШ ВА МАҲНАТ ВЕТЕРАНЛАРИ КЕНГАШИНИНГ БАРЧА ВЕТЕРАНЛАРГА ВА ВЕТЕРАНЛАР ТАШКИЛОТЛАРИГА

МУРОЖААТНОМАСИ

Кўп миллатли жумҳуриятимиздаги уруш ва меҳнат ветеранлари, азиз ва муҳтарам оқсоқолларимиз!

Бизнинг муборак заминимизда, диёримизнинг кўп тармоқли хўжалигида, ҳаёт-мамотимиз негизи бўлмиш иқтисодиётимизда пахтачилик, чорвачилик, боғдорчилик, ғаллакорлик, сабзавотчилик ва полизчилик энг зарур ва энг муҳим соҳалардир.

Агар шу соҳаларда биз мўлжалдаги ҳосил ва маҳсулотни ола билсак юртимизда тўкинчилик, фаровонликни, халқимизнинг юқори турмуш даражасини таъминлаган бўламиз.

Шу олий мақсадни дилларига жо қилган деҳқонларимиз 1991 йилги қурултойларида пахта, ғалла, сабзавот, полиз, узум, чорвачилик маҳсулотлари етиштириш юзасидан пухта режалар асосида мажбурият қабул қилдилар.

Жумҳуриятимиз колхоз ва совхозлари, фермер хўжаликлари, жами қишлоқ аҳли чорва қишловини кўнгилдагидек ўтказдилар, кузги-қишки жами ишларни ўз вақтида бажардилар. Кўкламдаги ишлар ҳам ўз вақтида бошланди.

Бироқ ноқулай келган об-ҳаво шароитида, бир ой давомида турли воҳалар, вилоятлар, ноҳияларда қутирган довул, жала, тошқинлар оқибатида экинзорларга, яйловларга, полизлар ва боғ-роғларга жуда катта зиён-заҳмат етди.

Айниқса ҚҚМССЖ, Фарғона водийси, Хоразм, Бухоро, Жиззах ва Сирдарё вилоятларида табиат офатидан зиён-заҳмат беҳисобдир. Самарқанд вилоятининг беқиёс гўзал боғлари пайҳон бўлди, экинзорлари ва полизларини сел-тошқинлар эзиб юборди, довул-бўронлар дов-дарахтларни синдириб, ниҳолларни қўпориб юборди.

Шу оғир, таҳликали кунларда Ўзбекистон раҳбарияти юртимиз бошига тушган офат оқибатларини тугатиш, деҳқонларимиз кулфатини енгиллаштириш учун барча тадбирларни амалга оширмоқдалар.

Лекин, ҳақиқатнинг юзига тик боқиш, ростгўйлик, чин сўзни баралла айта билиш — халқимизнинг фазилатидир. Ҳақиқат шундан иборатки, аҳвол жуда оғир. Табиат офатлари оқибатида юзага қалқиб чиққан муаммолар беҳисоб. Ҳар қачонгидай, бу гал ҳам биз, ветеранлар — элимизнинг фидойи оқсоқоллари майдонга чиқишимиз, меҳнат жабҳасининг олдинги сафларида бўлишимиз қарз ва фарздир.

Кекса, тажрибакор деҳқонлар белни маҳкам боғлаб, фақат сўзда эмас, ишда-далада, боғда, полизда, яйловда навқирон ёшлар билан ёнма-ён туриб, оғир аҳволни ўнглаб юборишда жонбозлик кўрсатишлари айни муддаодир.

Жумҳурият уруш ва меҳнат ветеранлари кенгаши ҳозирги жиддий синов кунларида, дала ва яйловларда умумхалқ ҳашари уюштиришни, зарур бўлган дақиқаларда ўзининг бошланғич ташкилотларига, ноҳия, шаҳар, вилоят бўлинмаларига, жами шўъбаларига мурожаат қилиб, барча оқсоқолларни 1991 йил ҳосилини сақлаб қолиш учун, дала, боғ ва яйловлардаги аҳволни ўнглаб олиш учун уюшиб сафарбар қилишга даъват этади.

Муҳтарам отахонлар ва онахонлар!

Бунақа мудҳиш табиий офатлар бизнинг муқаддас заминимизга биринчи марта келаётгани йўқ. Сиз, узоқ ва баракали умрингиз давомида бунақа офатларни кўп кўрдингиз ва бундай қийинчиликларни енгиб ўтишда бой тажриба орттирдингиз. Сиз деҳқончилик соҳасидаги илғор тажрибаларни, агротехника кашфиётларини ишга солиб, экинлар ривожини 15-20 кунга ва бундан ҳам кўпроқ муддатга тезлаштиришга муваффақ бўлгансиз.

Ветеран пахтакорлар, чорвадорлар, ғаллакорлар, сабзавоткорлар, боғбонлар, моҳир оқсоқол механизаторлар!

Сизнинг сўзингиз, тажрибангиз, амалий намунангиз элга, қишлоқ аҳлига ҳар қачонгидан ҳам кўпроқ керак бўлиб қолди. Белни маҳкам боғлаб, далага, яйловга, шийпонларга, ёшлар ҳузурига йўл олингиз, элга, авлодларга мададкор бўлингиз!

Пиллакорларга мададкор бўлингиз, ахир пилла — далаларимиз, ҳосилимиз қалдирғочи, илк ва баракали даромад манбаи.

Эртаги сабзавотга, мевага, далаю боғ-роғларнинг маҳсулотига миллионлаб кишилар интизор. Чаққон ва чапдаст ишлайлик, бозорларимиз маҳсулотларга тўлиб кетсин, арзончилик бўлсин.

Муҳтарам қурувчи оқсоқоллар!

Табиий офатдан жароҳатланган биноларни, уй ва фермаларни тез ва соз тиклашда қишлоқ бинокорларига мададкор бўлингиз!

Хуллас, иш кўп, вақт зиқ, дам ғанимат. Дақиқалар соатларга, соатлар кунлар, ҳафталарга тенг.

Жумҳурият уруш ва меҳнат ветеранлари кенгаши мазкур мурожаатнома жами ветеранлар ташкилотларида дарҳол муҳокама этилишига, деҳқонларимизга, халқимизга маънавий жиҳатдан мададкор бўлишига қатъий ишонади.

ЎЗБЕКИСТОН ССЖ УРУШ ВА МЕҲНАТ ВЕТЕРАНЛАРИ КЕНГАШИ

● ФАРМОН ВА ИЖРО

ҲАРАКАТДА БАРАКАТ

(Давоми. Боши биринчи бетда).

ойига 30 сўмдан, «Кинап» заводида эса айни пайтда қаерда ишлашдан қатъи назар 20 сўмдан ёрдам пули бериляпти. Тамаки заводида кўп болали ишчиларга фарзандларининг ўқув йили бошланиши олдидан 200 сўм миқдорда нафақа тўлаш белгилаб қўйилган. Самарқанд мебель фабрикасида, «Хўжум», «Кинап» сингари корхоналарда пенсияга чиққан ишчи-хизматчиларга бир вақтнинг ўзида ёрдам пули бериш одат тусига кирмоқда.

«Кинап» заводида (директори В. Шихов) болалар боғчалари, пионер лагерлари ва дам олиш зоналарини кенгайтириш ва уларни муттасил моддий маблағ билан таъминлаб туришга ҳам эътибор кучайтирилди. Ҳозир унга қарашли дам олиш зонасида ёрдамчи хўжалик ташкил этилган бўлиб, бу ерда етиштирилган мева-сабзавот маҳсулотлари завод қошидаги болалар боғчаси кичкинтойларига жўнатиляпти.

Бугунги кунга келиб, заводда конверсия натижасида халқ истеъмоли буюмлари ишлаб чиқариш кенгаймоқда. Илгари мудофаа маҳсулотлари ишлаб чиқаришга мўлжалланган 12 минг квадрат метрлик майдонда эндиликда маиший ошхона комбинати ва аҳоли учун шарбат тайёрлайдиган ускуналар ясовчи цех ташкил этиш кўзда тутиляпти. Умуман, завод меҳнат аҳли 1988 йилга бориб маҳсулот ишлаб чиқариш ҳажмини бир неча миллион сўмга етказишга аҳд қилишган.

ЭЪТИБОРГА ЛОЙИҚ ТАЖРИБА

Тўғрисини айтиш керак: вилоят районларида меҳнаткаш халқ учун қулайликлар яратиш нисбатан анча суст даражада. Бироқ бу йўналишда муайян ишлар олиб борилаётганлигидан кўз юмиб бўлмайди. Гапнинг рости, районларда баъзи соҳаларда шаҳарликларни ҳам ҳайрон қолдирадиган хайрли ишлар, эътиборга лойиқ тажрибалар амалга оширилмоқда.

Биргина мисол. Самарқанд райони вилоят марказининг биқинида жойлашган. Аҳолисининг бир қисми шаҳар корхоналарида ишлайди. Демак, озми-кўпми қулайликларга эга. Бироқ бу ердаги қишлоқ меҳнаткашларини ҳам эътибордан четда қолдириш эмас. Район ижроия комитети (раиси Р. Ҳакимов) ижтимоий-иқтисодий ривожланиш бўйича тегишли ҳаракат дастури ишлаб чиққан. Ушбу дастур асосида режалар босқичма-босқич бажариб келиняпти.

Масалан, ҳозиргача якка тартибда уй қуриш ва томорқа участкаси учун ариза берган 15445 фуқарога 1406 гектар ер берилди. Биргина «Гулобод» хўжалигида эса якка тартибда уй қурмоқчи бўлган кишиларга 284 та участка ажратилди. Маҳаллий Кенгашлар томонидан шу йилнинг биринчи квартали мобайнида уй қураётган фуқароларга 1,1 миллион сўм қарз берилди. Аҳолини қурилиш материаллари, жумладан пишиқ ғишт, шифер, ёғоч-тахта билан имконият даражасида таъминлаш йўлга қўйилди.

Шу билан бирга ижроқўм ажратилган ерлардан қандай фойдаланилаётганлигини ҳам назоратга олди. Шундай вазифа қўйилдики, ҳар бир қарич ер бекор ётмасин, ундан мўл-кўл мева-сабзавот, полиз маҳсулотлари олишга эришилсин. Ҳатто қишлоқ йўллари икки ёнига ҳам мевали дарахтлар экиш, уларни парваришлаш учун ўқувчи ёшларни ёзги каникул пайтида жалб қилиш кўзда тутилди. Район ҳудудида жойлашган Шредер номидаги институт филиали жамоаси 10 минглаб кўчатлар етказиб беришни ўз зиммасига олди. Хуллас, қисқа муддат ичида ҳам район аҳолисини, ҳам шаҳарликларни қишлоқ хўжалик маҳсулотлари билан муттасил таъминлашга эришиш мақсад қилиб қўйилди.

Районда томорқа участкалари олган кишиларга ҳар томонлама кўмак бериляпти. Уларга қурилиш материаллари, транспорт ажратилди, чорва моллари, парранда ва ем-хашак сотилди. Бу ердаги иккита паррандачилик фабрикаси меҳнаткашлари олдига аҳолининг товуқ ва жўжага бўлган эҳтиёжини қондириш, парранда гўшти ва тухум етиштиришни максимал даражада кўпайтириш вазифаси қўйилди. Учта ғишт заводи ҳам шу тартибга ўтказилиб, улар тайёрлаган ортиқча маҳсулот халққа сотилди. Бунга қўшимча ғишт ва темир блоклари ишлаб чиқарувчи цехлар ташкил қилинди.

Ўтган давр мобайнида бу ердаги хўжаликлар хонадонларини газлаштиришга ҳам алоҳида эътибор берилди. 1990 йил планидаги 32 ўрнига 63 километр газ қувурлари ётқизилди. Аҳолининг катта қисми табиий газ ва ичимлик сув билан таъминланди. Ҳозир 2,5 минг номерга мўлжалланган радиотелефон станциясини қуриш лойиҳаси ишлаб чиқиляпти. Бундан ташқари соғлиқни сақлаш ва санитария ишлари тизимини мустаҳкамлаш ишларига ҳам анчагина маблағлар ажратилаётир. Шу боис, районда ўтган йили аҳолининг юқумли касалликлар билан касалланиши 10 фоизга қисқартирилди.

Самарқанд районининг тажрибасини вилоятдаги бошқа районларда ҳам кенг қўллаш ва уни ўзига хос шароитга мослаштириш мақсадга мувофиқ. Жумладан, Иштихон тадбиркорлари (район Кенгаши раиси Т. Йўлдошев) бу борада диққатга сазовор ишларни олиб боришяпти. Бу ерда «Иштихон» деб номланган ижтимоий-иқтисодий алоқа ассоциацияси (уюшма)си тузилган бўлиб, у район аҳолисини ижтимоий ҳимоялашда фаол қатнашмоқда. Уюшма ишбилармонлари пландан ташқари етиштирилган 5400 тонна пахтани 300 тонна ўсимлик мойи ва бошқа товарларга алмаштириб, район аҳолисига энг паст нархларда сотди. Биргина ўсимлик мойининг паст нархларда сотилиши эвазига аҳоли 600 минг сўм ютди.

Куни кеча иштихонлик тадбиркорлар Иттифоқ тўқимачилик комбинатлари билан бартер (мол айирбошлаш) йўли орқали алоқа қилишди. Ўзбекистон ССР Вазирлар Маҳкамасидан рухсат олди. Энди улар 500 тонна пахта толасини сотиб, 2,5 миллион метр газлама олишади. Бу — район аҳолисининг ҳар бирига 18 метрдан газлама тўғри келади, деганидир. Чет эллик ҳамкорларга ҳам 2,5 миллион валюта пули эвазига 1500 тонна пахта толаси юбориладиган бўлди. Ушбу маблағларнинг бир қисми халқ истеъмоли буюмлари харид қилишга ва аҳолини ижтимоий ҳимоя қилишга сарфлашга мўлжалланган.

Ургут районида эса кам таъминланган оилаларга кўпроқ ёрдам беришга интилиш кучли. Бу ерда 10 минг кишига 674 минг сўм моддий маблағ ажратилди. Айниқса, райондаги Горький номли хўжаликда бу ишлар яхши йўлга қўйилган. Хўжаликда яшаётган 177 нафақахўрга колхоз ички ҳисобидан 30-70 сўм миқдорида пенсия тўлаш жорий этилган. Учта болалар боғчасидаги 260 нафар кичкинтойларни ҳам колхоз ўз ҳисобидан боқмоқда.

Умуман, вилоят хўжаликларида ўрганса арзийдиган тажрибалар, янгиликлар кўп. Фақат бунинг учун интилиш, изланиш ва қатъиятли бўлиш зарур. Ана шундагина тажриба кенг ёйилиши, энг муҳими ҳар бир жойда халқ манфаатини ҳимоя қилишга хизмат қилиши мумкин.

ИМТИЁЗЛАР ХАЛҚНИКИ

Вилоятда меҳнат аҳлига, шу жумладан Улуғ Ватан уруши қатнашчилари ва ногиронларига, партия ва меҳнат фахрийларига, кўп болали оналар, нафақахўрлар, афғон уруши иштирокчиларига, хуллас барча тоифадаги кишиларга тегишли имтиёзлар, қулайликлар яратишга қатъий бел боғланган.

Айниқса, уруш ветеранлари эътиборда. Ҳозир вилоятда 22591 нафар уруш қатнашчиси ва ногиронлари бор. Жумҳурият Президенти Фармонидан кейин улардан 2603 кишига 80 сўмдан, 10809 кишига 70 сўмдан, 90 кишига 50 сўмдан эсдалик совғалари тақдим қилинди.

Ўтган йили уруш ветеранларига 1700 та, йил бошидан ҳозирга қадар эса 400 та квартира шахсий мулк сифатида берилди. Бир ярим йил мобайнида уларга тегишли 1400 та квартира ремонтдан чиқарилиб бу мақсадларга 350 минг сўм сарфланди. 1990 йили жойларда уруш қатнашчиларига 920 та, шу йилнинг биринчи кварталида 232 та квартира ва ер участкалари, бозор фондидан эса 110 та «Москвич — 412» автомашинаси ажратилди.

Кўп болали оналар ҳам вилоят раҳбарлари эътиборидан четда қолмади. Ўтган йили июль-ноябрь ойларида кўп болали оналарга тўланаётган давлат нафақалари қайта кўриб чиқилиб, 90684 нафар аёлга икки нафақа миқдорида пул тўлаш жорий этилди.

Бундай енгилликлар ўқитувчиларга ҳам яратилди. Маҳаллий бюджетдан умумтаълим мактаблари бошланғич синф ўқитувчилари ижтимоий шароитларини яхшилаш учун 3485 минг сўм маблағ излаб топилди. Бу йўналишдаги ишлар бу йил ҳам давом этмоқда. Йил бошидан буён халқ таълими ходимларига 5,2 миллион сўм қўшимча маблағ ажратилди. «Халқ ўқитувчиси», «Хизмат кўрсатган халқ таълими ходими» фахрий унвони соҳиблари лавозим маошлари 100 сўмга оширилди.

Қишлоқ ва шаҳар аҳолисини озиқ-овқат маҳсулотлари билан таъминлашни яхшилаш мақсадида чорва моллари боқиш истагини билдирган кишиларга мол сотиш, уларга ем-хашак, шелуха етказиб бериш йўлга қўйилди. Давлат томонидан ўтган йили аҳолига шу мақсадларда 2,6 миллион сўм қарз берилди. Вилоят колхоз ва совхозлари аҳолига 5129 бош қорамол, 717 минг бош парранда, 28876 бош қўй сотди. Бу ердаги матлубот жамиятлари чорва эгаларига шелуха, ем-хашак сотиш учун 524 та махсус савдо дўконлари очди, 41 та ветеринар ва 27 та сунъий қочириш пунктлари ташкил этилди.

Вилоятда аҳолини табиий газ ва ичимлик сув билан таъминлаш ишлари ҳам босқичма-босқич тарзда жадал бормоқда. Шу йилнинг тўрт ойи мобайнида 3 миллион сўмлик сув таъминоти объектлари қурилди. 36,3 километрлик водопровод тармоқлари, 31 та қудуқ ишга туширилди. 1991—1992 йил режаларига кўра вилоятда 950 километр газ қувурлари ётқизиш, қарийб 40 минг хонадонни газлаштириш мўлжалланган.

Бундан ташқари вилоятда маиший хизмат, соғлиқни сақлаш, савдо, транспорт ва бошқа соҳаларни ҳам тубдан қайта қуриш, аҳолининг барча қатламларига маданий хизмат кўрсатишни яхшилаш, эски анъана ва қадриятларни тиклаш борасида тадбиркорлик намуналари яққол кўзга ташланиб турибди.

Халқимизда «Интилганга толе ёр» деган нақл бор. Қаерда интилиш, изланиш бўлса, ишнинг кўзини билиб, ҳамжиҳат ҳаракат қилинса, қийинчиликлар ўз-ўзидан чекинади. Энг муҳими, одамлар турмуши яхшиланиб, юрт фаровонлиги ошаверади. Қувончлиси шундаки, буни тушуниб етган тадбиркорлар сафи жумҳуриятимизда тобора кенгайиб бормоқда. Афсуски, бу ишга панжа орасидан қараётганлар ҳам йўқ эмас.

Улар ҳанузгача «юқорининг буйруғи»ни кутмоқдалар, хизмат хонасидан чиқмай янгиланиш жараёнидан четда қолмоқдалар. Бундайларга айтиладиган гап шуки, тезроқ ижтимоий мудрашдан уйғонинг, янгиликка интилинг, оз бўлса-да одамлар турмушини яхшилашга шошилинг. Зотан, бугунги кунда халқ манфаати ҳамма нарсадан улуғдир.

БУТУНИТТИФОҚ АНЖУМАНИ

Тошкентда сил сурункали сил ва бошқа ўпка касалликларига чалинганда организмнинг унга қарши курашиш қобилияти етишмаслиги долзарб муаммоларига бағишланган анжуман ўз ишини тугатди. Унда мамлакатимиздаги 13 илмий марказ — Москва, Ленинград, Киев, бошқа шаҳарларнинг мутахассислари қатнашдилар.

— Сил касаллигига йўлиққанлик тўғрисидаги маълумотлар кўп йиллардан бери пасайтириб кўрсатиб келинди. Бу эса хотиржамликка, фтизиатрия хизматига нисбатан эътиборнинг пасайишига олиб келди, — деди Ўзбекистон ССР Соғлиқни сақлаш вазирлиги фтизиатрия ва пульмонология илмий-тадқиқот илмгоҳининг директори профессор А. М. Убайдуллаев. — Натижада ҳозир жумҳуриятимизнинг баъзи ерларида, айниқса, қишлоқ жойларда катталар ва болаларнинг сил билан оғриши икки баравар кўпайган.

Тадқиқотлар касалликнинг ривожланишига одамларнинг турмуш, меҳнат ва маиший шароитлари, тўйиб овқат емасликлари таъсир қилишини кўрсатди. Бунинг ёнига ўпканинг бронхит, ўпка шамоллаши сингари сурункали касалликларини ривожлантиришга қулай шарт-шароит яратаётган экологик омил ҳам қўшилди. Заҳри қотилларни назоратсиз қўлланиш киши танасининг сил касаллигига қаршилигини пасайтиради.

Илмгоҳимизда ўпка касалликларида иммунодефицит ва иммунокоррекцияни тадқиқ этиш билан шуғулланадиган ихтисослашган лаборатория очилган. Ҳозир у кенгаймоқда ва ана шу хасталикларга алоқадор ирсий жиҳатларни ҳамда суяк суриш муаммоларини ўрганади. Лекин ўпка касалликларининг олдини олиш асосий вазифамиз бўлиб қолмоқда. Анжуман ана шу касалликка қарши курашда шифокорларнинг куч-ғайратларини бирлаштиришга қаратилган.

Л. СТРУННИКОВА,
ЎзТАГ мухбири.

ЭНЕРГЕТИКЛАР МАСЛАҲАТЛАШИБ ОЛИШДИ

29 май куни Тошкентда очилган жумҳурият илмий-техника анжумани микропроцессор техникаси асосида энергетикага автоматлашган тизимларни жорий этиш муаммоларига бағишланди. Уни «Билим» жамияти иқтисодиёт ва фан-техника тарғиботи жумҳурият уйи, Ўзбекистон ССР Фанлар академиясининг Энергетика ва автоматика илмгоҳи ҳамда бутуниттифоқ энергетиклар ва электротехниклар илмий-техника жамияти жумҳурият бошқаруви ташкил этди.

Анжуманда Москва, Ленинград, Иркутск, Новосибирск шаҳарларидан келган мутахассислар, олимлар ҳам қатнашишди. Анжуман қатнашчиларининг нутқларида ишлаб чиқариш технологик жараёнларини бошқаришнинг мавжуд тизимида, электр энергиясини узатиш ва тақсимлашда камчиликлар борлиги таъкидланди. Электр тармоқлари корхоналари, электр энергетикаси иншоотлари ҳисоблаш техникаси воситалари билан ҳанузгача яхши жиҳозланмаяпти. «Диспетчер маслаҳатчиси» ишланмасига бўлган эҳтиёж кундан-кунга кўпроқ сезилмоқда.

(ЎзТАГ).

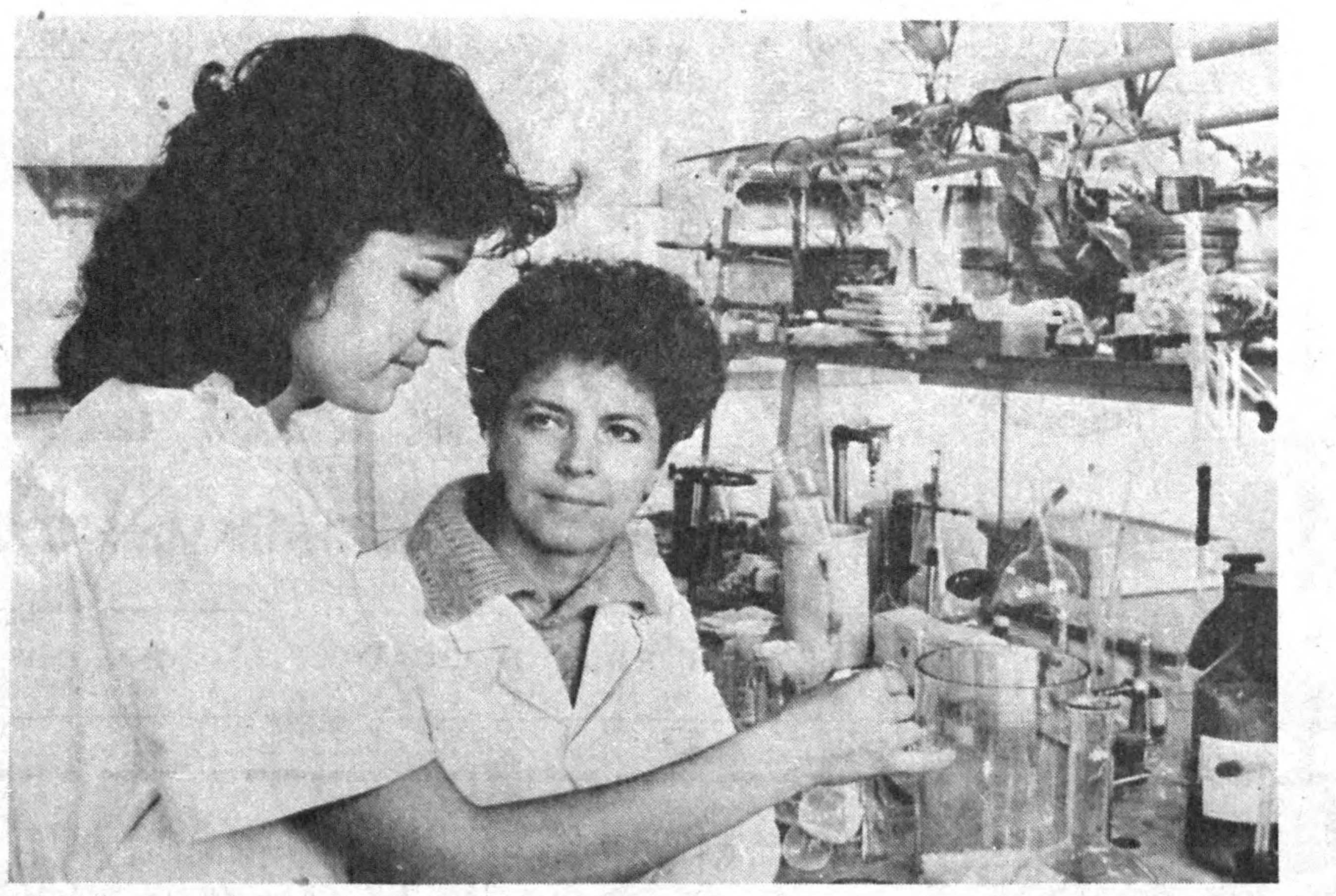

Тошкентдаги «Ўзхимфарм» ишлаб чиқариш бирлашмасида эски технологияни замонавий ускуналар билан қайта жиҳозлаш ишлари жадал олиб боriляпти. Корхона марказий лабораториясида эса доривор препаратларни стандартлаш ва уларнинг сақлаш муддатини узайтириш борасидаги тадқиқотлар муваффақиятли давом этмоқда. Тез орада синов тажрибалари тугагач, мазкур янгиликлар ишлаб чиқаришга жорий этилади.

СУРАТДА: марказий лаборатория катта кимёгари Д. Абдуллабекова (чапда) ва кимёгар Н. Капилова иш устида.

А. ГОРОКРИК (ЎзТАГ) олган сурат.

ТЎСИҚ

Бунга саккиз йил бўлди. 1983 йил, 7 апрель. Ўзбекистон Компартияси Марказий Қўмитаси ва Ўзбекистон ССР Министрлар Совети Андижон тиббиёт олийгоҳини ривожлантириш ҳақида махсус қарор қабул қилди. Тахминий ҳисоб-китобларга кўра, комплекс қурилишига 50 миллион сўм сарфланиши белгиланди.

Қарорда Ўзбекистон ССР Соғлиқни сақлаш вазирлигига 9 та иморат — бош ўқув лабораторияси, даволаш факультети, морфология, ўқув, жарроҳлик, кардиология корпуслари, зал, марказий илмий-тадқиқот лабораторияси, 1200 ўринли ётоқхона қуриб бериш топширилди.

Вилоят ва шаҳар партия қўмиталари, халқ депутатлари вилоят, шаҳар ижроия қўмиталари мазкур қарорни бажариш юзасидан аниқ тадбирлар ишлаб чиқдилар. Унда вилоят ижроия қўмитаси 6 та бинога — шифокорлар малакасини ошириш, 300 ўринли ошхона, 400 минг китоб сақланадиган кутубхона, 140 ўринли болалар боғчаси, ҳар бири 48 квартирали 4 та уй-жой лойиҳа смета ҳужжатлари тайёрлатиб, қурдириб бериши қайд этилган.

Мазкур комплексни тиклаш 123-қурилиш трестига қарашли вилоят бошқармасига топширилди. Ўтган саккиз йилда нималар қилинди? Ҳукумат қарори қандай бажариляпти? Биз шу саволлар билан буюртмачи ташкилот — Андижон тиббиёт олийгоҳининг ректори, профессор С. Жумабоевга мурожаат қилдик.

— Биз ҳукумат қарорини мамнуният билан кутиб олган эдик, — деди С. Жумабоев. — Уч-тўрт йилда қўшимча бинолар қурилиб ўқув майдони кенгаяди, шароит яхшиланади, деб ўйлагандик. Қаёқда! Қарор қоғозда турибди. Унинг бажарилиши назорат қилинмаяпти. Бу муҳим иш жумҳурият Соғлиқни сақлаш вазирлиги билан Андижон вилоят партия, совет ташкилотлари зиммасига юклатилган эди.

Ўтган саккиз йил ичида бу долзарб масала Жумҳурият соғлиқни сақлаш вазирлиги ҳайъатида 1984 йил 27 январда кўриб чиқилди ва тегишли қарор қабул қилинди. Шундан кейин ҳам вазирлик комплекс қурилиши билан жиддийроқ шуғулланмади.

Вилоят партия қўмитаси ва халқ депутатлари вилоят ижроия қўмитаси эса ректорат ёзма мурожаат қилган бўлишига қарамай мазкур қарорнинг бажарилиши билан қизиқмади ва бу масалани бир марта ҳам муҳокама қилмади. Эътиборсизлик оқибатида қарор жуда секин бажариляпти. 16 та бинодан фақат биттаси — бош ўқув лабораторияси қурилиши бошланди, холос. Агар ҳар саккиз йилда биттадан иморат қуриладиган бўлса, комплексни тўла битказиш учун яна юз йил керак бўлади. Ўқув майдони етишмаётган бир пайтда беғамлик, бепарволикка тоқат қилиб бўлмайди. Ҳозир олийгоҳда ҳар бир талаба учун 18 квадрат метр ўрнига 10 квадрат метр ўқув майдони тўғри келади.

Олийгоҳ талабаларининг ўттиз фоизигина ётоқхона билан таъминланган, — деди хўжалик ишлари бўйича проректор Ш. Аҳмедов суҳбатга қўшилиб, — 2700 нафар талаба бировларнинг уйида ижарада яшаяпти. Бу, жумҳурият Президентининг студентларга ғамхўрлик, меҳрибонликни кучайтириш тўғрисидаги Фармонига зиддир. Ҳукумат қарорида қайд этилган янги ётоқхона қурилиши саккиз йилдан бери бошланмай турибди. Ўша қарорда олийгоҳга 192 та квартира ажратиш кўзда тутилган эди. Андижон шаҳар ижроия қўмитаси олийгоҳ атрофида ҳар бири 32 квартирали 2 та уй-жой қурдирди. Шундан олийгоҳ ходимларига 38 та квартира ажратилди. Бу бизни қониқтирмайди.

Олийгоҳда мавжуд 3 та кутубхона тарқоқ ҳолда, мослаштирилган биноларда жойлашган. Шунга қарамасдан янги кутубхона қурилиши 1991 йил планига киритилмади.

Буюртмачиларнинг фикрига тўла қўшиламиз. Комплекс қурилиши шу суръат билан давом этса, у яна бир неча йилга чўзилиб кетиши аниқ.

Энди иш бажарувчиларнинг «ҳасрати»ни эшитинг?

Андижон тиббиёт илмгоҳи янги комплекси қурилиши кечикяпти. Нега?

— Бошқарма бошлиғи сифатида иш бошлаганимга уч ойдан ошди, — деди вилоят қурилиш бошқармасининг бошлиғи Тожиддин Мадаминов. — Чумчуқ сўйса ҳам қассоб сўйсин, деган гап бор. Мен сизга шу қурилиш прораби Ҳошимжон Қосимовни чақириб бераман.

Эшикдан озғин, табиатан мулойим йигит кириб келди. У ўзини «Прораб Қосимовман», деб таништирди.

— 1989 йил июль ойида бош ўқув лабораторияси қурилишини бошлаган эдик, — деди у. — Ўша йили 329 минг сўмлик қурилиш-монтаж ишларини бажариш режалаштирилган эди. Амалда 150 минг сўмлик иш қилдик. Режа — 45,6 фоиз уддаланди. Ўтган йили 1 миллион 630 минг сўмлик ўрнига 630 минг сўмлик иш қилинди. Шундан 559 минг сўмлигини ўз кучимиз билан амалга оширдик. Йиллик режа — 63 фоизда қолди. Бу йил эса 1 миллион 420 минг сўмлик иш бажариш режалаштирилган, тўрт ойда 340 минг сўмлик иш адо этилди. Режа — 66 фоиз бўлди. Умуман, бош ўқув лабораториясининг иккита биносини қуриб, монтажчиларга топширдик.

— Йилма-йил ажратилган маблағ ўзлаштирилмай қолиб кетаётгани, режалар барбод бўлаётганига сабаб нима?

— Бунинг узрли ва узрсиз сабаблари кўп, — деди Қосимов.

Биринчи тўсиқ. Темир-бетон плиталар, арматуралар етарли бўлмади. Бетон деворлар Чирчиқдан келтириладиган. Техника таъминоти комбинати бош инженери Анатолий Михайлович Козловнинг бир оёғи Чирчиқда бўлса, иккинчи оёғи Андижонда. Шундай бўлса ҳам бетон деворлар келтиришда катта қийинчиликлар туғилди. Иморатнинг тепа қисмига ишлатиладиган панеллар етарли, пастки қисмига қўйиладиган панеллар эса кам. Иш тепадан эмас, пастдан бошланади.

3 та «СДН-60-15-НГ-1», 1 та «СДН-60-12-НТ-1» маркали панелни узоқ кутишга тўғри келди. Шу панеллар қўйилмагунча бетон деворларни мустаҳкамлаб бўлмасди. Улар топилгунча иш тўхтаб турди.

Фарғона темир-бетон заводи ҳам ишнинг белига тепиб туради. У 8 та «СПТ-58-9б-1» маркали девор орасига қўйиладиган плита-ригелни вақтида етказиб бермади. Ўтган йили олиниши зарур бўлган бир индексли 4 та панел шу йилнинг биринчи кварталида келтирилди. Агар бу панеллар вақтида етказиб берилганида ишда узилиш бўлмасди, йиллик режа бажарилиши мумкин эди.

Иккинчи тўсиқ. Лойиҳада қурилишга клиникадан вақтинча электр энергияси олиш режалаштирилган. Лойиҳа тузилган пайтда клиника билан бўлажак комплекс орасида торгина кўча бўлган. Кейинчалик у кенгайтирилиб, шоҳ кўчага айлантирилган. Айни вақтда ўртадан бетон канал ўтказилган. Оқибатда клиникадан электр энергияси олиб ўтишнинг иложи қолмаган.

Шундан кейин қурилишга асаб касалхонасига ўтган ер ости кабелидан энергия олиш режалаштирилди. Уни қаердан олишни белгилаб, лойиҳа тузиш чўзилиб кетди.

Учинчи тўсиқ: Режалаштирилган ишларни мунтазам бажариш учун минорали кранни бир бинодан иккинчи бинога жилдириш зарур. Иморат деразаларига 800 та бетондан тайёрланган қуёш тўсқични ўрнатиш керак. Ҳозирча 70 та ана шундай тўсқич бор, холос. Қолгани заводдан келтирилиши лозим, унинг қачон келтирилиши номаълум.

Тўртинчи тўсиқ. Девори тиклаб қўйилган 2 та бинода «Рекорд» кооперативи (бошлиғи Ҳабибулло Қўчқоров) жамоаси томнинг устини ёпяпти. «Узпромвентиляция» (бошлиғи Болагул) жамоаси ҳаво алмаштирадиган қурилмалар ўрнатяпти. «Узэлектромонтаж» ташкилоти (бошлиғи Александр Овкин) электр симларини монтаж қиляпти. Бетон плиталар устига қўйиладиган электр симлари учун қувурлар йўқ. Шу боисдан иш тўхтаб турибди. Қувурлар устидан юпқа бетон ётқизилиши керак. Бу ишларни бажариш учун ҳам минорали кранни жилдирмай туришга мажбур бўляпмиз.

Бундай мисолларни яна келтириш мумкин. Хуллас, юқорида санаб ўтилган тўсиқлар туфайли иш юришмаяпти. Қурилиш йўлидаги бу ғовларни олиб ташлаш учун жумҳурият Соғлиқни сақлаш вазирлиги, Андижон вилоят партия қўмитаси, вилоят ижроия қўмитаси, 162-қурилиш тресги ва бошқа мутасадди ташкилотлар раҳбарларининг амалий ёрдами керак.

А. ҚУРОНБОЕВ,
«Совет Ўзбекистони» мухбири.

„МУЛОҚОТ"

Ойноманинг май сони маданият ва унинг муаммоларига бағишланган. Илк саҳифадан ўрин олган «Муҳаррир минбари» рукни остидаги «Маданият — жамият юзи» сарлавҳали бош мақола умумий мундарижани, мазкур сон йўналишини белгилаб беради.

Таниқли публицист А. Иброҳимовнинг «Маданият ва миллий қиёфа» мақоласида миллий маданиятимиз равнақидаги муаммолар таҳлил этилади, асосли мулоҳазалар юритилади. «Ўзбекни ўзбек қилиб турганлар» рукни остида маданиятимиз арбоблари — А. Қодирий номидаги Тошкент маданият олий билимгоҳи ректори А. Тўраев, таниқли бастакор М. Юсупов, Ўзбекистонда хизмат кўрсатган санъат арбоби, режиссёр Б. Йўлдошевлар иштирокидаги давра суҳбати берилган. А. Иброҳимов мақоласининг мантиқан давоми бўлган бу суҳбатда кўп қиррали маданиятимизни ривожлантиришнинг аниқ йўналишлари юзасидан фикр юритилади.

Санъатшунос Ф. Жўраев ҳар доим долзарб масалаларни кўтариб чиқади. Муаллиф бу сафар ойномага «Ўзбекка опера керакми?» сарлавҳали мақоласи билан қатнашган.

● ОЙНОМАНИНГ ЯНГИ СОНИДА

Э. Исматуллаевнинг «Ўзлигини йўқотган ўзбек киноси» номли мақоласида эса жумҳуриятимизда қайта қуриш даврида яратилган бир қатор фильмлар таҳлил этилади, айрим мулоҳазалар ўртага ташланади.

Иқтидорли олим Н. Раҳмонов ўзининг «Битиклар шаҳодати» мақоласида қадимий туркий ёзувлари ҳақида фикр юритса, ёш тадқиқотчи И. Сирожиддин «Муқаддас» «чор унсур» фалсафаси», унинг ҳаёт қонуниятлари билан нечоғлик боғлиқлиги, турмуш тарзимиздан мустаҳкам ўрин олганлигини далиллар билан исботлаб беради.

Шунингдек, ойномада Ўзбекистон Фанлар академияси вице-президенти И. Искандаровнинг «Бозор мафкураси ва иқтисодий тараққиёт» сарлавҳали мақоласи, ёзувчи А. Нурмуродовнинг «Яратганнинг элчиси» сарлавҳали бадиий-публицистик асари, ёзувчи Шодмон Отабековнинг «Яхши кунларда кўришайлик» қиссасининг бир қисми эълон қилинган. «Еттинчи саҳифа меҳмони» рукнида эса таниқли маданият ва жамоат арбоби, СССР Давлат мукофоти соҳиби Тўлепберген Қаипбергеновнинг орзу-ўйлари, армон-кечинмалари билан қисман танишасиз.

КЕРАКЛИ ТОШ...

Бу тегирмоннинг тарихи ажойиб. Уруш ва ундан кейинги очарчилик вақтини катта ёшлилар яхши билишади. Ўша оғир дамларни бошидан кечирган одамларнинг хотирлашларича, у пайтда уни бор одам бадавлат ҳисобланган.

Фронтдан қайтган ғайратли жангчи йигитни колхоз меҳнат аҳли ўзига раис қилиб сайлади ўшанда. Раиснинг биринчи орзуси — ўз халқини тўйдириш эди. Бошқа кўплаб режалар қатори тегирмон қуришни режалаштирди. Ўша даврнинг илғор технологияси — электр энергияси билан саноат асосида ишлайдиган тегирмон бунёд этишга киришилди.

Тегирмон 1949 йилга келиб ишга тушди. Бу ўзига хос кичик ноз-неъмат корхонаси ўша пайтда Сирдарё вилоятида йирик иншоот бўлди.

Ҳозирги дамларда одамлар яна ўша тегирмонни эслаб қолдилар. Буни қарангки, бир неча бор жумҳуриятимизнинг турли ун заводларидан «Тегирмонингизни бизга сотинг, айтган пулингизни, истаган нарсангизни берамиз» дейишларига қарамай, раис тегирмонни сақлаб қолган экан.

Хўш, бу раис ким, дерсиз. У бутун жумҳуриятимизга маълум ва машҳур уста ташкилотчи, Социалистик Меҳнат Қаҳрамони, Сирдарё районидаги «Ленинград» жамоа хўжалигининг раиси Қўзибоқар Синдоров бўлади.

Қирқ йил «уйқуда» ётган тегирмон уйғонди. Энди яна эл хизматига чинакамига бел боғлади.

А. УМАРОВ,
«Совет Ўзбекистони» мухбири.

Сурхондарё вилояти. Жарқўтон шаҳарчасида йигирма йилдирки, археологик қазилма ишлари давом этмоқда.

СУРАТДА: Ўзбекистон ССР Фанлар академиясининг Археология институти ходими Владимир Ионесов ва «Гулистон» давлат хўжалигидаги тарихий музей директори Шодмон Эргашев қадимий шаҳар харобаларини кўздан кечирмоқда.

И. ХЎЖАЕВ туширган сурат.

МАНФААТДОРЛИК ОШДИ

Қўшработ районидаги Очил Қодиров номли давлат хўжалигининг чўпон-чўлиқлари жун қирқими мавсумини муваффақиятли якунлашди. Қирқимга тайёрланган 15820 бош қўйнинг ҳар биридан ўртача бир килограммга яқин жун қирқиб олинди. Хўжалик касаба уюшмаси мавсумни намунали ўтказиш учун қирқим илғорларини рағбатлантириш тўғрисида муҳим чора-тадбирлар ишлаб чиқди. Қирқимчилар меҳнати ва чўпон-чўлиқлар ҳиссасига қараб турли даражадаги пул мукофотларининг белгиланиши мавсум маромини бирмунча тезлаштирди.

Қирқимчилардан Ўроқбой Тошпўлатов, Низом Нурмуродов, Узоқбой Адилов ҳамда Салоҳиддин Аҳмедовлар мавсум пешқадамлари бўлишди. Чўпон-чўлиқлар орасида эса Омон Холиқулов, Амир Жиянмуродов ва Қайтар Собиров бошлиқ отарлар жамоаларининг кўрсаткичлари қувончли бўлди. Улар ҳар бир қўй ҳисобига 1,2 килограммдан ошириб жун топширишди.

Бу йил жуннинг давлат харид нархлари ошди. Унинг ҳар килограммига ўртача 17,48 сўмдан тўланиши натижасида хўжалик жуннинг ўзидан 180 минг сўм атрофида фойда олишни мўлжаллаётир. Демак, бугунги кунда қадр-қиммати бирмунча ошган турфа ранг гиламларнинг хом ашёси бўлмиш толаларнинг муносиб баҳоланиши чўпон-чўлиқлар заҳматига эътибор кучайтирилаётганининг ёрқин далилидир.

Ш. РЎЗИЕВ.

ШАХСИЙ ЁРДАМЧИ ХЎЖАЛИКЛАР САРИ БУРИЛИШ

Ўзбекистон ССР Президенти Фармонларини амалга оширишга доир ишларнинг дастлабки якунлари хусусида

● «Шахсий ёрдамчи хўжаликларни ривожлантириш жумҳуриятда озиқ-овқат муаммосини ҳал қилишга ёрдам беради», — СССР Фанлар академияси совет социологик уюшмаси ҳузуридаги Тошкент жамоатчилик фикри шўъбаси социологларининг қишлоқ районларидан бирида ўтказган савол-жавобида қатнашган ўзбек деҳқонларининг 70 фоизи бунга ишонади. Бир йил олдин деҳқончилик-саноат комплексидаги мутахассисларнинг ҳаммаси ҳам бундай фикрга қўшилмас эди. Қишлоқ меҳнаткашлари дунёқарашидаги бу катта ўзгаришлар Ўзбекистон ССР Президентининг шахсий ёрдамчи хўжаликлар учун ер ажратиб бериш, аҳолига чорва моллар ва паррандалар сотиш ҳамда уларни ем-хашак билан таъминлаш тўғрисидаги маълум фармонларидаги ғоялар янада теранроқ рўёбга чиқаётганлигининг акс эттиради.

ШАХСИЙ ёрдамчи хўжаликлар кўп сонли эгаларининг муаммоларига қаратилган ўзига хос социологик режалар қишлоқ меҳнатчилари фикридаги ўзгаришларни аниқлашга имкон беради. Бундай режалар биринчи марта Оқолтин районида жорий этилмоқда. Шу районнинг раҳбарлари ҳисобот маълумотлари билан қаноатланмай, компьютерлар ёрдамида ижтимоий вазиятни тўлароқ аниқлашга, ғоят хилма-хил фикрларни ҳисобга олишга интилмоқдалар. Бироқ олдинги йилларда Ўзбекистон қишлоқларида тўпланиб қолган муаммоларнинг барча қирраларини ҳатто замонавий техника ҳам тўла қамраб олишга қодир эмас.

Ҳақиқатан ҳам Ўзбекистон қишлоқ хўжалиги ўз тараққиётининг энг қийин даврини бошидан кечирмоқда. Ўтган ўн йилликда аҳоли жон бошига маҳсулот етиштириш деярли кўпаймади. Фақат пахта етиштириш устуворлигига асосланган аввалги сиёсат озиқ-овқат маҳсулотларининг асосий турларини етарлича етиштиришга олиб келиш у ёқда турсин, озуқабоп экинлар етиштириладиган майдонларнинг камайиб кетишига ҳам сабаб бўлди, бу эса ўз навбатида чорвачиликнинг деярли барча тармоқларида жиддий ўпирилишларга олиб келди.

1982 йилда Озиқ-овқат дастури қабул қилинганига қарамай, озиқ-овқат маҳсулотлари етиштириш ва истеъмол қилиш тамойиллари мутахассисларнинг ўша йиллардаги режаларига тўғри келмади. 90-йилларнинг бошларида кутилган аҳоли овқатланишининг яхшиланиши юз бермади, аксинча аҳвол янада ёмонлашди ва кескинлашди. Агар пул билан ҳисоблаганда, 1980—89 йиллардаги ҳисоблар қишлоқ хўжалиги маҳсулотлари етиштириш жуда кам ўсганлиги, яъни 10,1 миллиард сўмликдан 10,5 миллиард сўмга етганлигини кўрсатса, натура тарзида деҳқончилик маҳсулотлари етиштиришни кўрсатувчи тарози палласи борган сари енгиллашиб кўтарилиб кетди. 1981—85 йилларда деҳқончилик маҳсулотлари етиштириш 0,4 фоиз, 1986—89 йилларда эса 0,86 фоиз камайди. Бунинг устига аҳоли сони тез ўсиб, 1980 йилдаги 15,7 миллион кишидан 1990 йилда 20,3 миллион кишига етганлигини инобатга олиш керак. Натижада аҳоли жон бошига озиқ-овқат маҳсулотлари истеъмол қилиш даражаси тағин ҳам камайиб кетди, буни савол берилган кишиларнинг кўпчилиги социология анкеталарида таъкидламоқда.

Ўзбек деҳқонининг кундалик таоми нон-чой ва бироз бошқа иссиқ овқатдан иборат бўлиб қолди. Масалан, қишлоқда савол берилган кишиларнинг 55 фоизи ўз оилаларининг моддий аҳволини қониқарсиз деб ҳисобламоқда. Нарх-наво ошганлиги ва қимматчилик муносабати билан эндиликда қишлоқ аҳолисининг 60 фоизини иш ҳақи қаноатлантирмай қўйди.

Олдинги раҳбарларнинг ўз нафсониятини кўзлаши, режаларининг ҳақиқатдан узоқлиги аниқ ва равшан одамларнинг фаровонлиги, турмуши ва бахти даражасини жамият тараққиётининг чинакам мезони сифатида тан олишга имкон бермади. Қишлоқ хўжалик маҳсулотлари етиштирувчиларнинг эҳтиёжлари ва ташвишларига эътибор бермаслик уларнинг моддий аҳволи борган сари ёмонлашишига сабаб бўлди. Оилавий бюджетларни текшириш маълумотларига қараганда, оиланинг шахсий томорқа хўжалигидан оладиган даромади 1980 йилдаги 636 сўмдан 1989 йилда 526 сўмга тушиб қолди. Ишчилар ва хизматчилар орасида бундай даромад 412 сўмдан 306 сўмга, колхозчиларнинг шахсий ёрдамчи хўжаликдан оладиган даромадлари 1443 сўмдан 1326 сўмга тушиб қолди. 90-йилларнинг бошларига келиб, фақат иқтисодий ва ижтимоий жиҳатдан эмас, балки сиёсий жиҳатдан ҳам ўткир тус олган муаммоларнинг жуда кўп жиҳатлари шу маълумотлар билан тугамайди.

Ўзбекистон қишлоқ аҳолисининг ўнлаб йиллар давомида жумҳуриятда тўпланиб қолган ана шу ва кўпгина бошқа муаммолари Ўзбекистон ССР Президентининг шахсий ёрдамчи хўжаликларга ер ажратиб бериш, аҳолига чорва моллар ва паррандаларни сотиш ҳамда уларни ем-хашак билан таъминлаш тўғрисидаги маълум фармонларида ҳал этилди.

Ўзбекистон ССР Президенти фармонларини бажариш юзасидан жумҳуриятда катта ташкилотчилик ишлари амалга оширилди. Натижада илгари ўз ери бўлмаган 582 минг оила 1991 йил баҳорги дала ишларини ўзларига ажратиб берилган ер участкаларида биринчи марта бошладилар, яна 935 минг оиланинг томорқалари кенгайтирилди.

Ҳозирги вақтда томорқалар майдони Президент фармонлари қабул қилинмасдан олдинги 224,9 минг гектардан 408 минг гектарга етди. Асосан энг яхши суғорма ерлар ажратиб берилди, ҳар бир оилага ажратилган участканинг ўртача катталиги деярли бир ярим баравар кўпайиб, ҳозир жумҳуриятда ўртача 0,17 гектарни ташкил этади. Бунинг устига Жиззах, Қашқадарё, Сирдарё, Бухоро вилоятларида оилаларга ўртача 0,20—0,23 гектар ер ажратилди, Фарғона водийсидаги аҳоли зич жойлашган, меҳнат ресурслари ортиқча бўлган вилоятларда эса томорқаларнинг ўртача миқдори анча камроқ.

Амалга оширилган бу ишлар 1991 йилнинг бошларига келиб дастлабки ижобий натижаларни берди. Ўтган йил якунларига кўра, хусусий секторда қишлоқ хўжалигининг ялпи маҳсулоти деярли 300 миллион сўмлик кўпайди, мева-сабзавот ва полиз маҳсулотлари, картошка етиштириш 395 минг тонна кўпайди, гўшт, сут ва тухум етиштириш 5 фоиздан зиёдроқ ошди. Чорва моллар боқмайдиган хонадонларнинг бир ярим баравар камайганлиги ҳам ижобий тамойиллар қаторига киради. Қўшимча равишда 600 мингдан ортиқ киши меҳнат фаолиятига жалб этилди.

Яқин йилларда аҳолини озиқ-овқат маҳсулотлари билан таъминлашдаги аҳволни жиддий равишда ўзгартириш имконияти пайдо бўлади. Ўзбекистон ССР Президентининг аҳолига чорва моллар ва паррандаларни сотиш ҳамда уларни ем-хашак билан таъминлаш тўғрисидаги Фармонига мувофиқ бажарилган ишлар [illegible] тасдиқлайди. Деҳқонларга 61,5 минг бош бузоқ, 384,4 минг бош қўй ва эчки, 34,4 мингта чўчқача ва 7,8 миллионта жўжа сотилди. 794 минг тонна пичан, 143 минг тонна ширали озуқа, 436 минг тонна кўкпоя сотилди, давлат ресурсларидан 380 минг тонна омихта ем, 75 минг тонна чигит пўстлоқ ва 64 минг тонна кунжара сотилди.

Шунга қарамай, амалга оширилган ишларни шахсий ёрдамчи хўжаликларни тиклашнинг унча мураккаб бўлмаган бошланғич даврига хос иш деб ҳисоблаш мумкин. Деҳқонлар ер, чорва моллар ва улар учун ем-хашак олдилар. Энди қандай ҳаракат қилиш керак?

Бу саволга жавобни бошқарув идораларининг Ўзбекистон ССР Президенти фармонларини амалга оширишга доир ишлари янги услуби, шакллари ва усулларини вужудга келтириш жиҳатидан қараб чиқиш мақсадга мувофиқдир.

БОШҚАРУВ идоралари фаолиятига мавжуд ёндашувлар чоғида, афсуски, тартибсизлик ва расмиятчилик, ижтимоий адолатни ва ердан фойдаланиш қоидаларини бузиш каби жуда кўп ҳодисалардан халос бўлолмадик. Бошқарувнинг юқори идораларига амалга оширилган ишлар ҳақида юборилаётган ҳисоботлар ҳали ҳам ғалаба сўзлари билан кўпинча тўлиб-тошиб ётибди, уларда пухта ўйлаб, чуқур таҳлил этиш кўринмайди. Айрим ҳолларни ҳисобга олмаганда, қишлоқдаги ҳар бир деҳқоннинг эҳтиёжлари, ташвишлари, ўзини қандай ҳис этаётгани ҳақида ҳеч ким жон куйдирмаётганлиги, айниқса, ташвишлидир. Масалан, Паркент районидаги Ф. Энгельс номли давлат хўжалигида 1990 йил давомида 300 дан ортиқ ариза кўриб чиқилмай қолиб кетди, 104 аризага биноан тегишли ҳужжатлар мавжуд бўлишига қарамай, совхоз аҳлига ер участкаси ажратиб берилмади.

Тошкент вилояти 1990 йилда олти ой давомида муҳтожларнинг аризалари тўла қондирилганлиги ҳақида ҳисобот бериб келди. Айни пайтда Калинин районидаги Калинин номли жамоа хўжалигида 1990 йилнинг октябрига қадар муҳтожларнинг атиги 7,7 фоизи, Тошкент районидаги Ильич номли жамоа хўжалигида 14,4 фоизи томорқа участкалари олди. Гагарин районидаги «Пограничник» ва А. Набиев номли давлат хўжаликларида ариза берганларнинг 75—78 фоизи, Ленин йўли районидаги Ленин номли ва Будённий номли давлат хўжаликларида 26 ва 50 фоизи ер участкалари олмади. Самарқанд вилоятининг текшириш ўтказилган тўртта хўжалигидагина 423 оилага ер ажратиб берилди, деб ортиқча ёзилганлиги аниқланди. Шу билан бир вақтда уй-жой қуриш учун 770 оила 182 гектар ва томорқа учун 3896 оила 306 гектар ерни белгиланган меъёрдан ортиқча олди.

Қашқадарё вилояти хўжаликларида шахсий томорқа эгаларига жўжа сотиш топшириғи атиги 37 фоиз, пичан сотиш топшириғи 87 фоиз, ширали озуқалар сотиш топшириғи 53 фоиз, беда ва кўкпоя сотиш топшириғи 19 фоиз бажарилди. Вилоятдаги 14 та райондан олтитаси аҳолига қорамол ва чўчқа сотиш топшириғини, 13 таси жўжа сотиш топшириғини, еттитаси қўй ва эчки сотиш топшириғини бажармади.

Бир қанча жойларда шахсий томорқа хўжаликларига бинокорлик материаллари, қишлоқ хўжалик асбоблари келтириб қўйилганлиги, кўчатлар ва қишлоқ хўжалиги экинлари уруғларининг экинланганлиги ажабланмаса ҳам бўлади. Тошкент вилоятида эса томорқа учун ажратилган 794 гектар ер, Жиззах вилоятида 1800 гектар, Самарқанд вилоятида 629 гектар ер бўш ётибди.

Шундай вазият ҳам бўляптики, қоғозларга қарасангиз, одамларга ер ажратиб берилган, лекин ана шу ерларнинг аниқ эгалари шу ер ўзининг шахсий участкаси эканлигини билиб олиши учун ер участкаларининг чегаралари белгиланиб, қозиқлар қоқилмаган, ер ажратиб берилгани ҳақида ҳужжатлар топширилмаган. Нисбатан яхши ҳисобланган районларда ҳам савол берилган шахсий томорқа эгаларининг тўртдан бир қисми анкеталарда ўз хўжаликларида «ҳозирча ҳеч нарса йўқ», деб таъкидлаган. Айниқса, Сурхондарё, Фарғона вилоятларида аҳвол ёмон, бу вилоятларда расмий маълумотлар иш ларнинг ҳақиқий аҳволига мос эмас.

Қулай уй-жойлар қуриш, турмушни изга солиш ва ўзлаштирилаётган ерларда қишлоқ хўжалик маҳсулотлари етиштиришни ташкил этиш ғоят муҳим бўлиб бормоқда. Бир қанча жойларда бунга мутлақо тайёр эмасликлари маълум бўлди. Бинокорлик материаллари ишлаб чиқарадиган қувватларни барпо этиш топшириғини фақат Андижон, Наманган ва Фарғона вилоятлари бажарди. Кўзда тутилган 29 та ғишт заводидан атиги 14 таси ишга туширилди.

Якка тартибда уй-жой қурувчиларнинг бинокорлик материалларига эҳтиёжларини қондириш иши ғоят сусткашлик билан олиб борилмоқда. Ўзбекбирлашув ташкилотлари аҳолига иморатбоп ёғоч-тахта сотиш режасини 89 фоиз, тахта сотиш режасини 90 фоиз, ойна сотиш режасини 87 фоиз, цемент ва шифер сотиш режасини 97 фоиз бажарди. Ғишт, шағал, қум, металл, бўёқ жуда тақчил бўлиб қолди. Олиб борилаётган қурилиш сифатининг пастлиги ва унинг бетартиблиги эътиборни ўзига қаратмоқда. Айрим иморатлар кулбага ўхшайди. Жойларда якка тартибда қуриладиган уйларнинг лойиҳалари йўқлиги, район меъморлари ишидаги нуқсонлар яққол кўриниб турибди.

Аҳолининг кафель, ванна, раковина ва унитазлар, сув иситгичлар, сув аралаштиргичлар, электр ва газ плиталарига, шунингдек, мебель, кондиционерлар, электр рўзғор буюмларига талаблари қанчалик ошаётганини тахминан ҳисоблаб чиқиш қийин эмас. Шунга қарамай, томорқа участкалари қониқарсиз равишда электрлаштирилмоқда, газ, телефон, водопровод ва канализация эса ҳашамат деб ҳисобланмоқда.

Юқори сифатли мева кўчатлари ва уруғлик сотиб олишда қийинчиликлар кўп, бироқ камдан-кам район марказлари ва шаҳарларда бундай ресурсларнинг фирма савдоси ташкил этилган. Р. Шредер номидаги илмий-ишлаб чиқариш бирлашмаси, Ўзбекистон сабзавотларнинг навли уруғини етиштириш бирлашмаси олма, нок, шафтоли, узум, картошка, помидор, бодринг ва бошқа жуда кўп экинларнинг сара навларини тез кўпайтиришда қийинчиликларга дуч келмоқда. Келаси йилларда қишлоқ томорқаларида нималар етиштирилиши пухта аниқланмаганлиги муайян қийинчиликларга олиб келиши мумкин. Шуни айтиш кифояки, Сирдарё вилоятидаги шахсий томорқа эгаларининг атиги уч фоизи ларранда боқиш ниятидадир, боғдорчиликдан самара олишга умид қилаётганлар бундан ҳам кам. Қишлоқ хўжалик маҳсулотлари етиштирувчиларнинг асосий оммаси эса полиз маҳсулотлари етиштиришга, қорамол ва қўй, эчкилар боқишга зўр бермоқда.

Танлаб ўтказилган савол ва жавоблар ҳам аҳоли анжир, ёнғоқ, мева берадиган бошқа баъзи дарахт кўчатларини кам ўтқазаётганини, боғбонлар гуллар, зираворлар, техника экинларини етиштиришга яхши эътибор бермаётганликлари кўпинча улар бозор талаблари қандай эканини билмасликларини кўрсатди. Масалан, қуёнчилик, йилқичилик, асаларичиликни ривожлантиришда, қўзиқорин, бошқа кўплаб қишлоқ хўжалиги экинларини етиштиришда табақалаштирилган ёндашув зарурлиги равшандир, бу эса бозорни хилма-хил маҳсулотлар билан янада мутаносиб тарзда таъминлаш имконини беради. Тошкент районидаги К. Маркс номли колхозда шифобахш ҳоссаларга эга бўлган тропик папайяни етиштириш, қимматбаҳо коса ва парҳез гўшти берадиган тошбақаларнинг алоҳида хилларини кўпайтириш технологияси ўзлаштирилганини, бошқа муҳим тажрибалар ўтказилаётганини фақат маъқуллаш мумкин. Лекин бундай мисоллар жуда оз ва қишлоқ хўжалик ишлаб чиқариши кишини ҳайратга соладиган даражада бир хил эканини билдиради. Қишлоқ жойларда ўрмон хўжалиги бўлинмаларидан, Ботаника боғидан ҳамда Ўзбекистон ССР Фанлар академиясининг бошқа тадқиқот муассасаларидан етарли самара олинмаяпти. Жумҳурият Халқ хўжалиги ютуқлари кўргазмаси ҳам бу ишдан четда эканлиги маълум бўлди.

ҚОРАМОЛ ва паррандалар сони барқарор тусга кириши, деҳқончилик ривожланиши билан шахсий ёрдамчи хўжаликларда зооветеринария пунктлари, станциялари ва ўсимликларни ҳимоя қилиш лабораторияларининг фаолиятига зарурат янада ортади. Бинобарин ушбу бўлинмаларнинг иш сифатига, экология хавфсизлиги қоидаларига риоя этилишига талаб, айниқса, кучаяди. Бироқ Қашқадарё вилоятида атиги 42 та зооветеринария пункти ёки режалаштирилганининг 35 фоизи миқдорида шундай пункт ташкил этилган, уларнинг техникавий жиҳатдан жиҳозланиши жуда жўн. Бухоро вилоятида аҳвол бундан ҳам ёмон, бу ерда зооветеринария хизмати кўрсатиш 15 фоизни, Сурхондарё, Сирдарё ва Самарқанд вилоятларида эса 20—23 фоизни ташкил этади.

Президент фармонлари Иқтисодиёт комитетини, Ўзбекистон ССР Давлат моддий-техника таъминоти комитетини, Ўрта Осиё газ саноати ишлаб чиқариш бирлашмасини, пахтачилик машиналари давлат ишлаб чиқариш бирлашмасини, кичик механизация воситалари ишлаб чиқаришни йўлга қўйиш борасидаги биргаликдаги тадбирларни амалга ошириши керак бўлган бошқа ташкилотларни довдиратиб қўйганга ўхшайди. Лекин, ҳозирги вақтга қадар туб чора-тадбирлар кўрилгани йўқ. Пахтачилик машиналари давлат ишлаб чиқариш бирлашмаси кичик тракторлар ва мотоблок-ўрим машиналарнинг фақат тажриба намуналарини тайёрладилар.

Жумҳурият саноати кўпдан-кўп деҳқон хўжаликларини кичик ҳажмли техника билан таъминлашга қурби етмаганлиги сабабли «Тошкент трактор заводи» ишлаб чиқариш бирлашмаси раҳбариятининг ташқи иқтисодий ташаббуси қизиқиш уйғотмоқда. Бу ерда яқин орада ўз маҳсулотлари эвазига Хитойдан 140 та кичик трактор олишади, бу тракторлар Ўзбекистон шароитида синовдан ўтказилиши керак бўлади.

Ўзбек қишлоғини қайта тиклашда керакли инфраструктурани яратиш, транспорт, алоқа воситаларини ривожлантириш муайян қадам бўлади. Умуман мамлакатимизда автомобиллар кескин тахчил бўлгани сабабли мототранспортни, айниқса, унинг юк ташийдиган хилларини ривожлантиришга тегишлича эътибор бериш мақсадга мувофиқдир. Бироқ Ўзбекистон спорт товарлари савдо идораси қишлоқ меҳнатчиларига автомобиллар, мотоциклар, мотороллерлар, велосипедлар сотишида сезиларли силжиш бўлмади. Зарур даражадаги транспорт хизматисиз шахсий ёрдамчи хўжаликларни ўзлаштиришни жадаллаштириш тўғрисида гапириш қийин.

Бошқарувнинг давлат, кооператив ва бошқа идораларининг якка тартибда маҳсулот етказиб берувчилар билан самарали ҳамжиҳатлиги янада долзарб масалага айланмоқда. Чунончи, Ўзбекбирлашув қабул-тайёрлов пунктлари фаолиятида бундай ўзгаришлар бўлмади, улар ҳозирча аҳолига қўшимча қийинчиликлар туғдиришмоқда, холос. Қашқадарё, Сирдарё, Жиззах вилоятларида 1990 йилда аҳолининг мол ва парранда гўшти тайёрлаши ўтган йилга нисбатан 18 минг тонна камайиб кетгани тасодифий эмас. Халқ депутатлари бир қанча вилоят, район Советларининг, қишлоқ меҳнаткашларига қарз олиш учун ҳужжатларни расмийлаштиришда ёрдам бермаган Ўзбекистон деҳқончилик-саноат банки хатти-ҳаракатларида бирон-бир мантиқни кўриш қийиндир. 1990 йилда ана шу мақсадларга режалаштирилган 150 миллион сўм қарзнинг 21,6 миллион сўми ўзлаштирилмай қолиб кетди.

Ўзбекистон ССР Президенти фармонларини амалга ошириш жараёнида рўй берган юқоридаги, шунингдек, кўпгина бошқа камчиликлар Ўзбекистон ССР Президенти ҳузуридаги Вазирлар Маҳкамасида, жумҳурият Давлат деҳқончилик-саноат комитетида, Ўзбекистон ССР Қишлоқ хўжалик вазирлигида, бошқа вазирликлар ва идораларда муҳокама қилинди, бир қанча фактлар юзасидан чора-тадбирлар кўрилди.

Шунга қарамай шахсий ёрдамчи хўжаликларни тиклаш жараёни ҳали яхши йўлга қўйилгани йўқ. Ҳозиргача рўй бераётган лоқайдлик ва расмиятчиликлар ерга якка тартибда эгалик қилиш ғоясининг ўзини чиппакка чиқариши мумкин. Жойлардан келган шикоятларга кўра, Ўзбекистоннинг юқори мансабли раҳбарлари муҳтожларга шахсан ер ажратиб бериш учун узоқ районларга бораётганликлари яхши эмас. Бу фақат бир нарсадан — турли баҳоналар билан шахсий ёрдамчи хўжаликларни ташкил этиш масалаларини ҳал этмаётган баъзи маҳаллий раҳбарларнинг ер ислоҳотига қаршилик кўрсатаётганидан далолат беради.

Ҳозир юқори идораларга жонли фикр-мулоҳазалар ҳамда таклифлар олиб келадиган муқобил алоқанинг йўқлиги раҳбар идоралар ишидаги асосий камчилик бўлиб қолди. Ана шу фикр-мулоҳазалар ва таклифлар, ўз навбатида қишлоқ меҳнаткашларининг энг зарур манфаатларини қондиришда зудлик билан амалий чоралар кўриш учун асос яратишга ёрдам берган бўлур эди. «Олинди», «ажратилди», «ялпи маҳсулот», «фоиз» ва шу каби тушунчаларга таянадиган бир қанча қишлоқ хўжалик раҳбарларининг технократик фикрлашидан аниқ-равшан ижтимоий алоқалар ва муносабатлар тўла-тўкис уйғунлашган жонли одамлар эътибор марказида бўлган социологик фикрлашга ўтиш муҳимдир. Қишлоқларни ижтимоий жиҳатдан янгилаш, шахсий хўжаликларни ижтимоий ва иқтисодий жиҳатдан ўзига хос равишда рўйхатдан ўтказишга доир илмий тадқиқотлар тобора долзарб бўлиб қолмоқда. Ривожланиш мантиқи хўжалик эгаларига уюшмалар, кооперативлар, кичик корхоналарга бирлашиш зарурлигини кўрсатиб турибди. Бундай уюшмалар, кооперативлар, кичик корхоналар банклар билан ўзаро муносабат, ҳисоб-китоб ишларини олиб бориш, турли-туман қишлоқ хўжалик техникаси — янчиш машиналари, мойжувозлар, транспорт воситалари, турли ускуналар ва асбоблардан биргаликда фойдаланиш (қарзга олиб туриш) масалаларини ўз зиммасига олади.

Ҳозир ёрдамчи хўжаликлар учун барча зарур нарсаларни хорижий мамлакатлардан харид қилиш тўғрисидаги таклиф кўпчиликка жозибали туюлмоқда, лекин бу жумҳуриятимизда валюта маблағлари кескин етишмаслиги сабабли маъносини бутунлай йўқотмоқда. Жамоа ва давлат хўжаликлари ҳозир фойдаланмаётган техникани шахсий хўжаликларда ишлатишга бериш, бу ишга саноат корхоналарини жалб этиш анча оқилона истаклардир.

Социологик савол-жавоб чоғида ишлаш учун анча оғир бўлган даврда шартномалар асосида мавсумий ишчиларни, масалан, ёшлар, талабаларни шахсий хўжаликларга жалб этишдек ижтимоий жиҳатдан анча муҳим таклиф ҳам борлиги аниқланди.

Ҳисоб-китоблар жойларда тижорат асосида ахборот ва маслаҳат бериш ишлари билан шуғулланадиган махсус деҳқончилик хизмати тузилиши зарурлигини кўрсатиб турибди. Улар хўжаликни режалаштиришда ёрдам бериши, қатъий белгиланган нормага кўра, нимани етиштириш яхшироқ эканлиги хусусида тавсия бериши, транспорт, савдо, бошқа корхоналар ва кооперативларнинг ҳамжиҳатлигини йўлга қўйишда ёрдам бериши, бозор нархларини таҳлил этиши, айниқса, ҳуқуқий, иқтисодий, хўжалик масалаларига доир методик қўлланмаларни чиқариш билан шуғулланиши лозим. АҚШ, Швеция, Япония, Хитой, илғор деҳқончилик-саноат технологиялари бўлган бошқа мамлакатлар деҳқонлари билан алоқа ўрнатиш, ҳамкорлик қилиш ва улар тажрибасини бевосита ўрганиш мақсадида хорижга кетаётган саёҳатчи гуруҳларни ихтисослаштириш мақсадга мувофиқдир.

Ислоҳот олдиндан тайёргарлик кўрилмай жорий этилганлиги сабабли жойларда ёрдамчи хўжалик тузишнинг асосий босқичларини ҳужжатлаштиришда хилма-хилликлар рўй берди. Маҳаллий идораларда «сарсон-саргардонликни» иложи борича камайтиришга имкон берадиган йўриқнома-методик материаллар мажмуини нашр этиш зарурлиги кўриниб турибди. Шахсий хўжалик эгалари шуғулланиши учун ўқув дастурлари яратиш, жойларда мактаблар ва курсларнинг тегишли тармоқларини ривожлантириш, ўқув адабиётларини нашр этиш ҳам долзарб бўлиб қолди.

Ўзбекистон ССР Президенти фармонларини бажаришга доир махсус социология дастурини кечиктирмай ишлаб чиқиш ва уни босқичма-босқич амалга ошириш мақсадга мувофиқдир. Бу қисқа муддатда минг-минглаб одамлардан жумҳурият раҳбарияти учун қизиқарли бўлган ҳар қандай масалалар юзасидан аниқ ахборот олиш имконини беради. Бу ишларнинг ҳаммаси оддий кишилар учун қилиняпти. Шу сабабли қилинаётган ишларнинг сифатини ана шу кишиларнинг фикри ҳаммадан ҳам тўғри ва адолатли тарзда ифодалайди.

В. ЧЕРНИШЕВ,
СССР Фанлар академияси совет социология уюшмаси ҳузуридаги жамоатчилик фикрини билиш Тошкент хизматининг директори.

(ЎзТАГ).

ХУШХАБАРЛАР

ХЎЖАЛИКДА ТЕГИРМОН

● «Тошкент» давлат хўжалиги Хўжайли районидаги кўп тармоқли жамоалардан ҳисобланади.

Бу ерда йилига 7300 тоннадан зиёд пахта, кўплаб чорва маҳсулотлари, сабзавот, полиз, пилла каби қишлоқ хўжалиги неъматлари тайёрланяпти. Ўтган йили хўжалик 1 миллион 900 минг сўм соф фойда кўрди.

— Бозор иқтисодиёти, — дейди давлат хўжалиги партия комитети котиби У. Қалхонов, — имкониятлардан кенгроқ фойдаланишимизни тақозо этади. Хусусан, ҳамқишлоқларга баъзи соҳаларда пулсиз хизмат кўрсатишга қарор қилдик. Маълумки, аҳолининг кўпчилиги асосан буғдой ва оқ жўхори пайкалларини тасарруф этади. Шуни ҳисобга олиб, бир кеча-кундузда 1,5—2 тонна ун чиқарадиган тегирмон ишга солинди. Дон-дунлар бепул тортиб берилмоқда. Мазкур хайрли юмушдан кўпчилик мамнун.

«Совет Ўзбекистони» мухбири.

ЧЎЛҚУВАРЛАР ҲУЗУРИДА

● Ўзбекистон ССР халқ артисти, СССР Давлат мукофоти лауреати Бахтиёр Алиев раҳбарлигида «Туркистон — дурдона» тижорат дастаси жамоаси Қарши чўлқуварлари меҳмони бўлди.

Айниқса, пойтахтлик санъаткорларни Нишон районидаги Чўли Бегимқулов номли, Қарши районидаги «Ленинизм» давлат хўжалиги меҳнаткашлари самимий қаршиладилар. Истеъдодли қўшиқчи, «Камолот—90» танлови ғолиби Абдужаббор Латипов, Ўзбекистон ССР халқ артисти Ҳусан Шарипов, қизиқчилар Толиб ва Шерали Қосимовларнинг чиқишлари олқишга сазовор бўлди.

ФАХРИЙЛАРНИ ХОТИРЛАБ

● Қурбон Ўлжабоев Қашқадарё маърифатпарварларидан бири ҳисобланади.

Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган маданият ходими Қ. Ўлжабоев мураббий, халқ таълими фидойиси ҳамда партия ва уруш фахрийсидир. Бугунги кунда унинг номи Қарши шаҳридаги 25-ўрта мактаб ва кўчаларга қўйилган. Яқинда мазкур мактаб ҳовлисида фахрийнинг ёдгорлик бюсти ўрнатилди. Ёдгорликни ҳаваскор ҳайкалтарош Б. Анваров ишлаган.

М. КАРОМОВ,
«Совет Ўзбекистони» мухбири.

МАҚСАД— ТАЖРИБА ОШИРИШ

Ҳозирги мураккаб сиёсий жараёнда бошланғич партия ташкилотларининг долзарб вазифалари нималардан иборат? Коммунистлар, ташвиқотчилар иқтисодий танглигдан зарбдор меҳнат билангина чиқиш мумкинлигини оммага уқтира олишяптими?

Жиззах вилояти партия қўмитаси Ижтимоий-сиёсий марказида ўтказилган саноат корхоналари бошланғич партия ташкилотлари котибларининг ҳафталик ўқуви шу каби муҳим масалаларни қамраб олди. Бозор иқтисодиёти шароитида коммунистларнинг ишлаб чиқариш, ижтимоий турмушдаги етакчилик ўрни хусусида кенг мунозара юритилди. Бу ерда бошланғич партия ташкилотлари котибларининг вилоят маъмурий идоралари раҳбарлари билан давра суҳбати ҳам уюштирилди.

Б. САТТОРОВ,
«Совет Ўзбекистони» мухбири.

Бувайда ноҳияси матлубот жамиятлари уюшмаси аҳолига хизмат кўрсатиш турларини кўпайтириш, маҳсулотлар сифатини яхшилаш борасида бирмунча ибратли ишларни амалга оширмоқда. Уюшма қошида очилган цехларда 2 хил музқаймоқ, 10 хил салқинлантирувчи ичимликлар, 8 турдаги қандолат маҳсулотлари ишлаб чиқармоқда.

Суратда: лимонад ишлаб чиқариш цехи ишчиси Худойберди Кўзиев.

Тоҳиржон ҲАМРОҚУЛ олган сурат.

«Совет Ўзбекистони» материаллари изидан

«ИШЧИ ҚЎЛЛАР ҚАДРИГА ЕТЯПМИЗМИ?»

Рўзномамизнинг шу йил 25 январь сонида босилган юқоридаги сарлавҳали муаммоли мақолада Сирдарё вилоятида меҳнат ресурсларидан фойдаланиш борасидаги ижобий ишлар билан бир қаторда ишга яроқли аҳолини ижтимоий фойдали меҳнатга жалб этишдаги нуқсонлар ҳам кўрсатиб ўтилганди.

Ушбу мақола юзасидан тегишли ташкилотлардан расмий жавоблар олинди.

ЎЗБЕКИСТОН ССР МАҲАЛЛИЙ САНОАТ ВАЗИРЛИГИ:

— Сирдарё вилоятида аҳолини иш билан таъминлаш даражасини ошириш мақсадида вазирлик томонидан ўтган йили 8 та район саноат комбинатлари ташкил этилди. Бу корхоналарда ишлаётган 184 киши 805 минг сўмлик халқ истеъмоли моллари ишлаб чиқарди.

Бу йилги режага мувофиқ яна жойларда 6 та район саноат комбинатлари ташкил этиш кўзда тутилган. Буларда 855 киши меҳнат қилади ва йил охирига қадар 7150 минг сўмлик халқ истеъмоли моллари ишлаб чиқарилади.

Жумҳурият Маҳаллий саноат вазирлигининг махсус қарорига мувофиқ, Ховос районида район саноат комбинати ташкил этилди. У ҳозир халқ истеъмоли моллари ишлаб чиқармоқда.

Йил охирига қадар иш билан банд бўлмаган яна 100 кишини фойдали меҳнатга жалб этиш мўлжалланмоқда. Шунингдек, халқ бадиий ҳунармандчилигини тиклаш, чопонлар, белбоғлар ишлаб чиқаришни йўлга қўйиш бўйича иш олиб борилмоқда.

Ховос район саноат комбинати томонидан Тимирязев номли совхоздан 12 гектарли боғ ва токзор ижарага олинди. Бу ерда 12 киши меҳнат қилади ва корхона ишчи-хизматчилари учун мева-сабзавот етиштиради.

Ховос районининг юқори зонасида уйда гилам ва гилам маҳсулотлари тайёрлашни йўлга қўйиш ишлари бошлаб юборилди. Шу йўл билан 50 кишини ишлаб чиқаришга жалб этиш мўлжалланмоқда.

ЎЗБЕКИСТОН ССР ҚУРИЛИШ МАТЕРИАЛЛАРИ САНОАТИ ВАЗИРЛИГИ:

— Сирдарё вилояти аҳолисини иш билан таъминлаш долзарб масалалардан биридир. Шуни назарда тутиб вазирлик шу беш йилликда вилоятда радиатор заводи қуришни мўлжаллаган. Бу тадбирни амалга ошириш натижасида 500 кишини иш билан таъминлаш имконияти туғилади. Шунингдек, Янгиер қурилиш материаллари комбинати кенгайтирилиб, 650—700 киши фойдали меҳнатга жалб этилади. Бундан ташқари янги оҳак заводи ишга туширилгач, вилоятда истиқомат қиладиган 200 киши бу ерда ишлаши мумкин.

«ЎЗБЕКБИРЛАШУВ» ПРАВЛЕНИЕСИ:

— Мақола Сирдарё вилояти матлубот жамияти правлениесида муҳокама қилинди. Унда ўн учинчи беш йилликка мўлжалланган иш билан таъминлаш дастури ишлаб чиқилди ва тасдиқланди.

Вилоят матлубот жамияти 1991-1995 йиллар мобайнида 2 минг кишини иш билан таъминлайди. Бу ишлар кооператив саноатини ривожлантириш, қишлоқ хўжалиги маҳсулотларини ишлаб чиқариш, тайёрлаш ва сақлаш ҳамда аҳолига маиший хизмат кўрсатиш тармоқларини жадал юксалтириш ҳисобига амалга оширилади.

Капитал қурилиш режасига мувофиқ 1990 йилда 2840 минг сўмлик асосий фондлар ишга туширилди ва 200 киши иш билан таъминланди. Шу йил охиригача 2708 минг сўмлик қурилиш ишларини бажариш ва шунинг ҳисобига 500 кишини фойдали меҳнатга жалб этиш мўлжалланмоқда. Бу тадбирлар асосан янги корхоналар қуриш, мавжудларини кенгайтириш ва реконструкция қилиш, томорқа эгалари билан шартномалар тузиш, аҳолига пулли хизмат кўрсатиш, халқ истеъмоли моллари ишлаб чиқариш, касаначиликни кенгайтириш ҳисобига амалга оширилади.

• Муаммо, мулоҳаза, таклиф

СУВГА ТАШНА ОРОЛ

● Орол дарди бугунги кунда миллионларнинг ташвишига айланган десак, муболаға бўлмас. Боиси, узоқ асрлардан бери барқарор бўлиб турган табиат мувозанати бузилиб, ҳавонинг мусаффолиги, ернинг ҳосилдорлиги, қолаверса, ўсимлик ва ҳайвонот дунёсига путур етмоқда.

Денгиз сувининг қуриб бориши йилдан-йилга мураккаб, ҳал қилиниши мушкул муаммога айланмоқда. Табиий муҳит ифлосланмоқда. Инсон яшаши учун деярли имконият қолмаяпти. Турли касалликларнинг, болалар ўлимининг кўпаяётгани, ўртача умрнинг қисқараётгани шундан далолатдир.

Бу кетишда Орол атрофи яқин келажакда туз босган саҳрога айланиши табиий. Хўш, ечимини кутаётган муаммоларни ҳал қилиш юзасидан хайрли қадамлар борми? Сирасини айтганда, таклифлар, мулоҳазалар ва лойиҳалар бор, амалий ишлар эса етарли эмас.

Чунончи, 1988 йили мамлакатимизга ташриф буюрган ЮНЕП ижроия директори жаноб М. Голби билан СССР Фанлар академиясининг география илмгоҳи мутахассисларининг таклифлари асосида Орол муаммосига бағишланган халқаро лойиҳани ишлаб чиқиш ҳақида фикр юритилган эди. Ана шу лойиҳа орадан бир йил ўтгач тайёр бўлди.

Оролдаги ҳозирги аҳвол ер юзининг турли жойларида содир бўлувчи муштарак муаммолар билан бир қаторда бўлгани учун ҳам ЮНЕП дастурига киритилди. Ўтган йили эса Найроби шаҳрида ЮНЕП аъзолари бўлган мамлакатларнинг министрлари кенгашида кўзда тутилган халқаро лойиҳа имзоланди. Шунингдек, Оролни сақлаб қолишга бағишланган энг яхши лойиҳа учун танловга 200 дан ортиқ таклиф берилганини ҳам қайд этиш керак.

Оролни асрашга бағишланган амалий тадбирларимиз, йўл-йўриқлар бир неча йиллар мобайнида ўз самарасини кўрсатиши мумкин. Зеро, ана шу йиллар беҳуда ўтмаслиги учун тезкорлик билан хўжалик ишларини юритиш, оби ҳаётдан расамади билан фойдаланиш лозим.

Ҳозир Орол денгизининг мутлақ баландлиги 38 метрга тушиб қолган. Ваҳоланки, илгари 53 метрга етарди. 1 литр сув таркибида 30 грамм туз бор. Денгизни асл ҳолига келтириш учун йилига 30—35 кубокилометр оби ҳаёт зарур. Табиий муҳитнинг бузилиши оқибатида паррандаларнинг 20 тури, балиқларнинг деярли ҳаммаси йўқолиб кетмоқда. Ваҳоланки балиқларнинг аксарияти чучук сувда яшайдиган турлари эди. Ҳозир мавжуд кўлларда икки хил балиқ сақланган холос. Дов-дарахтлар 7—8 марта камайди. Ўтзорлар ҳақида гапирмаса ҳам бўлади. Муаммонинг энг хавфли тарафи шундаки, Амударёдан сув оқмаса унинг ўзани кўмилиб кетиши мумкин.

Орол муаммосини ҳал этиш масаласи Ўрта Осиё жумҳуриятлари биргалашиб, ҳамкорликда иш юритишига боғлиқ. Бунинг учун Туркманистон, Тожикистон ва Ўзбекистоннинг оби ҳаёт билан иш юритишга дахлдор мутасаддилари бир ёқадан бош чиқариб тежамкорликка қатъий риоя этишса дарёларга сувлар кўпроқ оқарди. Бир сўз билан айтганда, Орол атрофида табиий муҳитни сақлаб қолиш, денгизга кўпроқ сув қуйилишига эришиш ўзимизнинг ички имкониятларимиздан самарали фойдаланишга ҳам боғлиқдир.

Р. РЕЙИМОВ,
биология фанлари номзоди.

Суратда: жумҳурият пойтахти Нукус шаҳрининг диққатга сазовор жойларидан бири акс эттирилган.

ҚОРАҚАЛПОҒИСТОН

Нима? Қачон? Қаерда?

● БУНЁДКОР

ОМБОР ТЎЛА ДОН

Жумҳуриятда аҳолини ун ва бошқа нон маҳсулотлари билан таъминлаш ишларига эътибор қилинмоқда. Қўнғирот ва Нукус шаҳарларида бир кеча кундузда 130 тонна донни қайта ишлаб чиқарадиган, 105 тонна ун қадоқлайдиган ва ўн минг 200 тонналик элеватор қурилиши жадаллик билан олиб борилмоқда. Бунёдкорлик ишларини 166-қурилиш тресcти бинокорлари амалга оширишмоқда.

Шунингдек йилнинг иккинчи ярмида умумий нархи 7 миллион 200 минг сўмлик иккита дон маҳсулотлари комбинати қурилиши ҳам битказилиши кўзда тутилган.

● ОБ-ҲАЁТ

ТОЗАЛИККА КАФОЛАТ

Нукусда савобли ишга қўл урилди. 250 минг киши истиқомат қиладиган шаҳар аҳолиси нисбатан тозароқ экологик муҳитда яшаши ҳақида ғамхўрлик қилиниб, канализация тармоғи бунёд этила бошлади.

Тармоқнинг бош насос станцияси, 3 та резервуари, чиқинди ўтказгич объектлари қурилиши жадал олиб борилмоқда. Шу йилнинг дастлабки уч ойида қурилиш-монтаж ишлари режаси анча ошириб адо этилди.

— Иншоотни барвақтроқ ишга тушириш мумкин, — дейди Қорақалпоғистон жумҳурият «Водоканал» бошқармаси бошлиғи Мақсад Ережепов. — Лекин зарур ускуналар, ёғоч-тахта, цемент, металл ва бошқа қурилиш материаллари вақтида етказиб берилмаётир.

Канализация иншооти қурилишининг жадаллашувига ким тўсқинлик қиляпти? Аслини олганда, бу муҳим масалани ҳал этишга Ўзбекистон ССР Уй-жой-коммунал хўжалиги вазирлиги (вазири ўртоқ В. Михайлов) бефарқ қараяпти.

Қурилиш мутасаддиларининг таъкидлашича, асбоб-ускуналар ва бинокорлик материаллари жадвал бўйича етказиб берилмаса, канализация иншоотини фойдаланишга топшириш кечикаверади, экологик танглик вазиятидаги шаҳар аҳолисининг санитария жиҳатидан озодалигига кафолат бериш қийин.

Утеп Алламбергенов олтинчи разрядли моҳир электр пайвандчи. У қўл урган барча юмушлар ўзининг пишиқ-пухталиги жиҳатидан доимо ажралиб туради. Шунинг учун ҳам У. Алламбергенов меҳнат қилаётган Нукус тажриба ремонт-механика заводи жамоаси ўзларининг фидокор ҳамкасбларини чин дилдан эъзозлайдилар ва ундан ўрнак олишга интиладилар.

Суратда: Утеп Алламбергенов.

Туркум ахборотларни Қорақалпоғистон Жумҳурияти бўйича мухбиримиз Рейимбой ЕШИМБЕТОВ тайёрлаган.

КИЧИК КОРХОНАЛАР

ЧЎҒДАЙ ГИЛАМЛАР

Тўй совғаси, уй безаги ҳисобланган гиламларни кўпайтириш йўлини топган элликқалъалик тадбиркорлар кўпчиликни мамнун этишди. Ноҳиядаги «Октябрь 60 йиллиги» давлат хўжалигида гилам тўқиш цехи ишга туширилди.

Бу ерда иш бошланганига ҳозир 8 ойдан ошди. Савобли ишни йўлга қўйишда Хива гилам фабрикаси жамоаси яқиндан ёрдам кўрсатди.

— Ҳозир асосан Хива гиламларини тўқияпмиз, — дейди катта мастер Дилбар Жумашева. — Чеварлардан Нигора Қиличбоева, Тўхтажон Тожибоева, Нуқулжон Давлатмуродова, Малика Машарипова, Муҳаббат Мадраҳимова смена нормаларини 115 фоиздан ошириб бажармоқдалар. Ҳозир 2х3 ва 3х4 метрли гиламлар ишланмоқда.

Шу йилнинг иккинчи ярмида давлат хўжалигининг Алишер Навоий бўлимида яна 10 та гилам тўқиш станоги ўрнатиш мўлжалланган.

ТАЪМИРЛАШ

ШИРИНЛИКЛАР МАСКАНИ

Мухтор жумҳуриятда кичик корхоналар қуришга алоҳида аҳамият берилмоқда. Шаҳар ва ноҳияларда ишга туширилаётган бундай ишлаб чиқариш даргоҳлари кўпчиликнинг раҳматига сабаб бўлмоқда.

Чунончи, Манғит шаҳрида йилига 1800 тонна шарқона ширинликлар ишлаб чиқарадиган фабрика ишламоқда. Бу ерда новвот, ҳолва каби ноз-неъматлар тайёрланаётир. Фабрика тўлиқ таъмирлашдан чиқарилгач, яна 2000 тонна ширинлик тайёрлаш имкониятига эга бўлади. Шунда жами 3800 тонна ширинлик аҳолига етказиб берилади.

АЛОҚА ХИЗМАТИ

ОВУЛЛАРДА ТЕЛЕФОН

Элликқалъа ноҳиясида меҳнаткашларга алоқа хизмати кўрсатиш ишларини яхшилаш мақсадида ибратли тадбирларга қўл урилмоқда.

Давлат ва жамоа хўжаликларида хусусан овулларни телефонлаштириш йўлга қўйилган. Бўстон шаҳрида 1500 нуқтали автомат телефон станцияси ишлаб турибди. Овулларда эса бир йўла 2110 оилага хизмат кўрсатадиган жами 15 та автомат станция хизматидан кўпчилик мамнун. Охунбобоев номли давлат хўжалигида 500, Орджоникидзе номли давлат хўжалиги, «Қирққизобод», Ленин номли жамоа хўжаликларининг ҳар бирида ҳам 200 нуқтали автомат телефон станциялари фаолият кўрсатяпти. Ноҳия алоқа тармоғи бошлиғи Н. Ражабовнинг фикрига қараганда, овулдошларга шаҳарлараро телефон хизмати кўрсатиш ҳам кўзда тутилган.

• Спорт • • Спорт •

БЎШ КЕЛМАНГ, ЙИГИТЛАР!

Бундай дейишимизнинг боиси бор. Сабаби бугунги чоғроқ шарҳимиз жумҳуриятимиз спортчи йигитларининг мамлакат ва халқаро майдонларда қўлга киритаётган ютуқлари ҳақида бўлади. Умуман спортчиларимиз мавсумни муваффақиятли ўтказишга, маҳорат кўрсатиб ишончни оқлашга интилишмоқда. Кейинги кунларда эришилган ютуқлар ҳам шундан далолат беради.

Айтайлик, полвонларимизнинг чиқишлари кўпчиликда яхши таассурот қолдирмоқда. Маълумки, полвон бўлиш кураш майдонида беллашишдангина иборат эмас. Полвонлик аввало мардлик тимсоли. Шунинг учун ҳам оғир атлетикачиларни ёхуд тош кўтарувчиларни ҳам ҳақиқий полвонлар десак, муболаға бўлмас.

Жумҳуриятимизда таниқли оғир атлетикачиларнинг издошлари кўпайиб бормоқда. Улар яқинда Чирчиқ шаҳрида тўпланиб СССР халқлари спартакиадаси дастури бўйича ўзаро баҳслашишган эди. Мутахассислар Р. Шокиров, С. Казадаев, С. Сирцов, Р. Мансуров, А. Шмиговларнинг чиқишларини кузатиб, таскин топишганди.

Полвонлар мутахассислар ишончини оқлашмоқда. Жумладан Р. Мансуров Гаванада ўтказилган халқаро мусобақада икки курашга кўра 362,5 килограммлик натижа билан халқаро классдаги спорт устаси талабини бажарди. Куни кеча эса, Польшадан хушхабар келди. Бу ерда ўтказилган Европа чемпионатида яна бир вакилимиз — А. Ораздурдиев ажойиб маҳорат кўрсатди. У 82,5 килограмм вазнли полвонлар қатори баҳслашиб, даст кўтаришда 172,5, силтаб кўтаришда 202,5 килограммли натижа билан олтин медалини қўлга киритиб, қитъа чемпиони бўлди.

Чипор тўп ўйини спорт мусобақалари орасида энг оммавийси экани табиий. Миллионлаб футбол мухлислари куни кеча Европа чемпионати саралаш учрашувларидан бирини кузатишди. Учинчи гуруҳда финалга йўлланма олиш учун баҳслашаётган совет футболчилари жамоаси кўпчиликни қувонтирди. Футболчиларимиз Кипр терма жамоасини қабул қилиб, дарвозага тўртта жавобсиз тўп киритдилар. Бу ғалабадан кейин СССР футболчилари 7 та очко билан пешқадам бўлиб олишди. Италия, Венгрия жамоаларида 6 тадан очко бор. Норвегия футболчилари ҳисобида 5 та очко тўпланган. Кипр ҳозирча очкосиз турибди.

ЭЪЛОН ВА БИЛДИРУВЛАР

ХАЛҚЛАР ДЎСТЛИГИ ОРДЕНЛИ АКАДЕМИК И. П. ПАВЛОВ НОМИДАГИ САМАРҚАНД ДАВЛАТ ТИББИЁТ ОЛИЙ БИЛИМГОҲИ
ҚУНДУЗГИ ВА СИРТҚИ АСПИРАНТУРАГА КЛИНИК ОРДИНАТУРАГА ҲАМДА СТАЖЕР-ТАДҚИҚОТЧИЛИККА
1991 йил учун

ТАНЛОВ ЭЪЛОН ҚИЛАДИ

КУНДУЗГИ АСПИРАНТУРАГА: болалар касалликлари, болалар жарроҳлиги, лазер жарроҳлиги, соғлиқни сақлашни ташкил қилиш, гигиена, биологик кимё.

СИРТҚИ АСПИРАНТУРАГА: болалар касалликлари (2), ички касалликлар, асаб касалликлари, соғлиқни сақлашни ташкил қилиш.

КЛИНИК ОРДИНАТУРАГА: акушерлик ва гинекология (2), қулоқ-томоқ-бурун касалликлари, ички касалликлари, кўз касалликлари, юқумли касалликлар, болалар касалликлари (3), тери ва таносил касалликлари, асаб касалликлари, онкология, болалар руҳий касалликлари, нур диагностикаси, травматология, жарроҳлик, нейрохирургия, урология, клиник фармакология, болалар сил касалликлари, болалар жарроҳлиги (2), наркология, соғлиқни сақлашни ташкил қилиш, болалар юқумли касалликлари.

СТАЖЕР-ТАДҚИҚОТЧИЛИККА: анатомия (2), патологик анамотия, патологик физиология, гистология, суд медицинаси, фармакология, микробиология (2), биологик кимё.

Клиник ординатурага қабул қилиш соғлиқни сақлаш муассасалари билан шартнома асосида ўтказилади.

Қуйидаги ҳужжатлар талаб қилинади: ректор номига ариза, кадрларни ҳисобга олиш шахсий варақаси (фотосурати билан), таржимаи ҳол, иш жойидан тавсифнома-тавсиянома, олий ўқув юртини тугатганлиги тўғрисидаги дипломдан кўчирма, меҳнат дафтарчасидан кўчирма, 086/У намунадаги тиббиёт маълумотномаси.

МАҚСАДЛИ АСПИРАНТУРАГА
ҚАБУЛ ЭЪЛОН ҚИЛАДИ

Болалар кўз касалликлари (1)—шифокорлар малакасини ошириш марказий институтида; микробиология (1), одам анатомияси (1) ва патологик анатомия (1) — 1-Ленинград тиббиёт институтида; болалар касалликлари (1)— СССР тиббиёт фанлари Академиясининг Педиатрия институтида.

Ҳужжатлар эълон чиққан кундан бошлаб бир ой давомида қуйидаги манзилда қабул қилинади: 703000, Самарқанд шаҳри, Фрунзе кўчаси, 18-уй, докторантура ва аспирантура бўлими.

БИРИНЧИ ТОШКЕНТ ДАВЛАТ ТИББИЁТ ОЛИЙ БИЛИМГОҲИ
кафедралар бўйича лавозимларга

ТАНЛОВ ЭЪЛОН ҚИЛАДИ

мудирлар: патологик анатомия (тиббиёт фанлари доктори), микробиология, чет тиллар, тери-таносил касалликлари, госпиталь терапияси, ижтимоий гигиена ва соғлиқни сақлашни ташкил қилиш (тиббиёт фанлари доктори);

профессорлар: гистология, нормал физиология, совет ҳуқуқи курси бўйича (0,5);

доцентлар: сиёсий иқтисод, топографик анатомияли оператив жарроҳлик, ички касалликлар пропедевтикаси (2), сиёсий тарих, даволаш машқлари ва шифокор назорати, акушерлик ва гинекология, тайёрлов бўлимида биология шўъбаси, умумий гигиена, тиббий ва биологик физика (информатика билан), фалсафа, 2-ортопедик стоматология;

катта ўқитувчилар: культтурология, одам анатомияси (2), ижтимоий гигиена ва соғлиқни сақлашни ташкил қилиш, микробиология, умумий гигиена, жисмоний тарбия ва саломатлик, гистология;

ассистентлар: нормал физиология, патологик физиология, топографик анатомия билан оператив жарроҳлик, одам анатомияси (3), патологик анатомия, сил касаллиги, ижтимоий гигиена ва соғлиқни сақлашни ташкил этиш, умумий жарроҳлик, факультет жарроҳлиги (2), урология курси, госпиталь хирургияси (2), ички касалликлар пропедевтикаси, факультет терапияси, госпиталь терапияси (4), эндокринология (2), тиббий ва биологик физика, микробиология, нейрохирургия билан ҳарбий-дала жарроҳлиги (2), дерматовенерология, педиатрия,. рентгенология ва тиббий радиология, стоматология факультетида жарроҳлиқ касалликлари (2), стоматология факулеьтатида ички касалликлар, 2-терапевтик стоматология, 1-жарроҳлик стоматологияси, 2-жарроҳлик стоматологияси, 1-ортопедик стоматология, 2-ортопедик стоматология (3), болалар стоматологияси (3), юқумли касалликлар (болалар юқумли касалликлари билан —2);

ўқитувчилар: сиёсий тарих (2), суд тиббиёти («совет ҳуқуқи» курси билан — совет ҳуқуқи бўйича), рус тили, ўзбек тили (2), жисмоний тарбия ва саломатлик, фалсафа.

ТАНЛОВ МУДДАТИ — 29 июнгача.

Ҳужжатлар қуйидаги манзилга юборилсин: 700048, Тошкент шаҳри, Ҳамза кўчаси, 103-уй. Телефон 67-74-97.

СССР Соғлиқни сақлаш вазирлигининг
ТОШКЕНТ ШИФОКОРЛАР МАЛАКАСИНИ ОШИРИШ ИЛМГОҲИ
кафедралар бўйича лавозимларга

ТАНЛОВ ЭЪЛОН ҚИЛАДИ

мудирлар: стоматология, акушерлик ва гинекология (доцентлар, тиббиёт фанлари номзодлари).

доцентлар: болалар юқумли касалликлари, болалар ва ўсмирлар гигиенаси курси, педиатрия (4), болалар стоматологияси (доцентлар, тиббиёт фанлари номзодлари);

ассистентлар: пульмонология, травматология ва ортопедия, болалар физиатрияси, психиатрия, невропатология (тиббиёт фанлари номзодлари), рефлекс муолажаси;

кичик илмий ходим: Марказий илмий-тадқиқот лабораторияси.

Танлов муддати — 7 июнгача.

Қуйидаги манзилга мурожаат қилинсин: 700007, Тошкент шаҳри, Генерал Петров кўчаси, 51-уй.

АБИТУРИЕНТЛАР ДИҚҚАТИГА!
ТОШКЕНТ АВТОМОБИЛЬ ЙЎЛЛАР ОЛИЙ БИЛИМГОҲИ
1991 йил абитуриентлари учун
22 ИЮНЬ СОАТ 12.00 ДА
МАДАНИЯТ САРОЙИДА
ОЧИҚ ЭШИКЛАР КУНИ ЎТКАЗАДИ.

Очиқ эшиклар кунида ректорат вакиллари, ижтимоий ташкилотлар раҳбарлари, қабул комиссияси аъзолари, имтиҳон олинадиган фанлар бўйича комиссия раислари билан учрашув бўлади.

Абитуриентлар ўқув жараёнининг ташкил қилинганлиги, мутахассисликларнинг ўзига хос хусусиятлари билан танишадилар. Ўқув ва илмий лабораторияларда экскурсияда бўладилар.

АБИТУРИЕНТЛАР!

Кириш имтиҳонлари топширувчи абитуриентларнинг тайёргарлигини яхшилаш мақсадида олий билимгоҳда 22 июнда математика фанидан синов имтиҳони ўтказилади.

ИМТИҲОН СОАТ 14 ДА 2, 4, 6-ХОНАЛАРДА БЎЛАДИ.

ТОШКЕНТ АВТОМОБИЛЬ — ЙЎЛ ОЛИЙ БИЛИМГОҲИГА ХУШ КЕЛИБСИЗ!

Бизнинг манзилгоҳимиз: 700000, Тошкент шаҳри, Пролетар кўчаси, 20-уй.

ТОШКЕНТ АВТОМОБИЛЬ-ЙЎЛЛАР ОЛИЙ БИЛИМГОҲИ ҚОШИДА

Ватанимизда ишлаб чиқарилган

БИРИНЧИ АВТОМОБИЛЛАР ПОЛИТЕХНИКА МУЗЕЙИ ТАШКИЛ ҚИЛИНМОҚДА

Билимгоҳ барча корхона, ташкилот ва хусусий шахслардан ГАЗ-А, ГАЗ-АА, ГАЗ-М1 ва ЗИС-5 автомобилларини ҳамда уларнинг қисмларини

ХАРИД ҚИЛАДИ

Манзилимиз: Тошкент, ГСП, Пролетар кўчаси, 20-уй. Кадрлар бўлими. Боц К. К. Телефонлар: 32-72-74, 33-57-23.

●

Ўзбекистон «Билим» жамияти

Олий ўқув юртига кирувчилар учун математика, физика, биология ва ўзбек тили, адабиётдан 60 соат ҳажмида кириш имтиҳони программаси асосида, ўзбек ва рус тилларида

1 июлдан 15 июлгача эрталаб соат 8 дан 12.00 гача. Лекциялар туркумини уюштиради.

Лекцияларни олий ўқув юртларининг олимлари олиб боради. Ўқиш Лекторлар уйининг (А. Қодирий, 13).

Катта зали ва энг кейинги ўқув техникаси билан жиҳозланган ўқув залларида ўтади.

Абонемент баҳоси 50 сўм.

Театр

НАВОИЙ НОМИДАГИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ АКАДЕМИК КАТТА ТЕАТРИДА — 31/V да **Боғчасарай фаввораси**, 1/VI да **Алибобо ва 40 қароқчи** (12.00), **Севги тумори (19.00)**, 2/VI да **Алибобо ва 40 қароқчи** (12.00), **Оққуш кўли** (19.00).

АБРОР ҲИДОЯТОВ НОМИДАГИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ ДРАМА ТЕАТРИДА — 31/V да **Зиёфат**, 1/VI да **Қопқон**, 2/VI да **Фармонбиби аразлади**, 4/VI да **Лақма куёв**, 5/VI да **Зиёфат**, 6/VI да **Қопқон**.

Ўзбекистон ССР Фанлар академияси ўсимлик моддалари кимёси илмгоҳи жамоаси илмгоҳ ходимлари Х. Р. Нуриддинов ва М. Р. Нуриддиноваларга оталари, кимё фанлари доктори
Рамиз Нуриддинович НУРИДДИНОВнинг
вафот этганлиги муносабати билан чуқур таъзия изҳор қилади.

Тошкент Давлат дорилфунуни Шарқшунослик олий билимгоҳи жамоаси ушбу билимгоҳ доценти Р. С. Қосимовга отаси
Собир ҳожи ҚОСИМОВнинг
вафот этганлиги муносабати билан чуқур таъзия изҳор қилади.

Ўзбекистон ССР Автотранспорт вазирлигининг «Ўзбекистон транспорт хизматлари» Республика ишлаб чиқариш бирлашмаси «Қорақалпоқтрансэкспедиция» корхонасининг директори
Назар Айтмуратович АЙТМУРАТОВнинг
вафот этганлигини чуқур қайғу билан билдириб, марҳумнинг оила аъзоларига таъзия изҳор этади.

Тошкент автомобиль ва йўллар олий билимгоҳи ректорати, фирқа ва касаба уюшмаси ташкилотлари ҳамда «Олий математика» кафедраси жамоаси шу кафедра ўқитувчиси М. Н. Назировага онаси
Нафиса НАЗИРОВАнинг
вафот этганлиги муносабати билан чуқур таъзия изҳор қилади.

Тошкент автомобиль ва йўллар олий билимгоҳи ректорати, фирқа ва касаба уюшмаси ташкилотлари ҳамда «Олий математика» кафедраси жамоаси шу кафедра доценти Б. О. Отажоновга онаси
Ханифа ОТАЖОНОВАнинг
вафот этганлиги муносабати билан чуқур таъзия изҳор қилади.

Ўзбекистон ССР телекўрсатиш ва радиоэшиттириш Давлат қўмитасининг Бадиий жамоалар дирекцияси, Юнус Ражабий номидаги «МАҚОМ» ансамблининг хонандаси Ж. Раҳимовга умр йўлдоши
Мавлуда РАҲИМОВАнинг
вафот этганлиги муносабати билан чуқур таъзия изҳор этади.

Бош муҳаррир Р. РАҲМОНОВ.

Рўзнома таҳрир ҳайъати: Ҳ. ИКРОМОВ, Н. М. МАЖИДОВ, С. МУҲАММАДЖОНОВ, М. Қ. МУҲСИМОВ (бош муҳаррир ўринбосари), Т. Н. НАЖМИДДИНОВ (бош муҳаррир ўринбосари), В. Т. ОДИЛОВ, М. Қ. ПИРМАТОВ, Р. Қ. ТУРСУНОВ, Ш. О. УБАЙДУЛЛАЕВ, А. С. УСМОНОВ, М. ХАЙРУЛЛАЕВ, Ж. ХОЛҚОСИМОВ, Э. С. ХУЖАЕВ (масъул котиб), М. ШЕРБУТАЕВ, О. ҲИКМАТОВ.

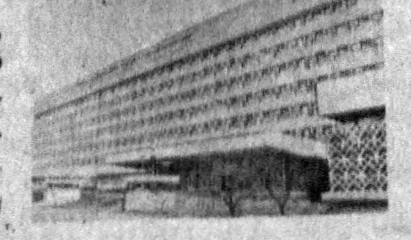

БИЗНИНГ МАНЗИЛГОҲИМИЗ: 700000, Тошкент-ГСП, Ленинград кўчаси, 32.

БЎЛИМЛАР: муштарийлар фикрини ўрганиш ва хатлар — 33-21-43, 33-54-55, 32-53-16, 32-53-21, 31-11-49, 32-54-06; қайта қуриш ва ижтимоий адолат — 32-55-70, партия турмуши — 33-34-69, 33-38-55, 32-53-97, 32-57-19, саноат, қурилиш ва транспорт — 33-47-80, 33-81-48, 32-53-14, 32-54-09; қишлоқ хўжалиги — 33-76-04, 33-07-20, 32-53-15, 32-53-70; совет қурилиши — 33-15-29, 32-57-20, 32-54-18; фан, маданият ва халқ таълими— 33-44 51, 32-57-21; адабиёт ва санъат — 33-20-36, 33-12-56, 32-54-35, 32-55-16; ахборот ва спорт—33-14-24, 32-55-17; ахлоқ-одоб — 32-54-29; фельетонлар— 32-54-27; безатиш—32-57-22.

УЗ МУХБИРЛАРИМИЗ: Андижонда — 4-48-85, Бухорода — 3-96-12, Гулистонда — 2-63-48, Жиззахда — 3-31-86, Қаршида — 3-25-79, Наманганда — 6-54-11, Нукусда — 2-42-62, Самарқандда — 35-22-90, Тошкентда — 32-53-20, Урганчда — 6-80-04, Фарғонада — 6-90-89.

«СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ»
(«Советский Узбекистан»)
Орган ЦК Компартии Узбекистана

Нашр кўрсаткичи 64583.
Буюртма № 5381.

№ 103. ● Ўзбекистон Компартияси Марказий Қўмитаси нашриётининг Меҳнат Қизил Байроқ орденли босмахонаси. 700000 Тошкент ГСП. Ленинград кўчаси, 32. Рўзнома офсет усулида А—2 форматида босилади. ●